

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 13ης Ιουλίου 2011

σχετικά με την κρατική ενίσχυση C 6/08 (πρώην NN 69/07) που χορήγησε η Φινλανδία στην Ålands Industrihus Ab

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2011) 4905]

(Τα κείμενα στη φινλανδική και σουηδική γλώσσα είναι τα μόνα αυθεντικά)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2012/252/ΕΕ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τα ανωτέρω άρθρα ⁽¹⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- (1) Μέσω καταγγελίας που υποβλήθηκε στις 5 Σεπτεμβρίου 2006, η Επιτροπή ενημερώθηκε για ένα σύνολο μέτρων που έλαβε η τοπική κυβέρνηση της επαρχίας Åland («TK») προς όφελος της κτηματομεσιτικής εταιρείας Ålands Industrihus Ab («ÅI»). Με επιστολές της 25ης Οκτωβρίου 2006 και της 14ης Φεβρουαρίου 2007, η Επιτροπή ζήτησε πληροφορίες από τη Φινλανδία, οι οποίες παρασχεθήκαν με επιστολές της 11ης Ιανουαρίου 2007 και της 3ης Απριλίου 2007. Οι φινλανδικές αρχές υπέβαλαν πρόσθετα στοιχεία την 31η Μαΐου 2007 και την 12η Ιουλίου 2007. Ο καταγγέλλων υπέβαλε συμπληρωματικά στοιχεία τον Νοέμβριο του 2006 και τον Μάιο του 2007.
- (2) Με επιστολή της 30ής Ιανουαρίου 2008, η Επιτροπή ενημέρωσε τη Φινλανδία ότι αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 108 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης («ΣΛΕΕ») ⁽²⁾ σε σχέση με την εν λόγω ενίσχυση («απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας»).

⁽¹⁾ ΕΕ C 76 της 27.3.2008, σ. 15.

⁽²⁾ Από την 1η Δεκεμβρίου 2009, τα άρθρα 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ έγιναν άρθρα 107 και 108 αντίστοιχα της ΣΛΕΕ. Οι δύο σειρές διατάξεων είναι κατ' ουσία ταυτόσημες. Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, οι αναφορές στα άρθρα 107 και 108 της ΣΛΕΕ νοούνται ως αναφορές στα άρθρα 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ κατά περίπτωση. Η ΣΛΕΕ επέφερε επίσης ορισμένες μεταβολές της ορολογίας, όπως η αντικατάσταση του όρου «Κοινότητα» από τον όρο «Ένωση» και «κοινή αγορά» από τον όρο «εσωτερική αγορά». Σε όλο το κείμενο της παρούσας απόφασης ακολουθείται η ορολογία της ΣΛΕΕ.

- (3) Η απόφαση της Επιτροπής για την κίνηση διαδικασίας δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. ⁽³⁾ Η Επιτροπή κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με την ενίσχυση.

- (4) Η Επιτροπή δεν έλαβε παρατηρήσεις από ενδιαφερόμενα μέρη.

- (5) Μετά την κίνηση της διαδικασίας, η Φινλανδία υπέβαλε πληροφορίες με επιστολές που πρωτοκολλήθηκαν από την Επιτροπή στις 6 Μαΐου 2008, 21 Ιανουαρίου 2010, 26 Φεβρουαρίου 2010, 21 Μαΐου 2010, 26 Φεβρουαρίου 2010, 21 Μαΐου 2010, 18 Ιουνίου 2010, 18 Απριλίου 2011, 27 Ιουνίου 2011 και 28 Ιουνίου 2011. Στις 4 Ιουνίου 2010, πραγματοποιήθηκε συνεδρίαση μεταξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής, των φινλανδικών αρχών και αντιπροσώπων της ÅI.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

2.1. Ο ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ

- (6) Η ÅI είναι εγγεγραμμένη στην πόλη Mariehamn, πρωτεύουσα της επαρχίας Åland, στο αρχιπέλαγος της Βαλτικής Θάλασσας μεταξύ της ηπειρωτικής Φινλανδίας και της Σουηδίας, με συνολικό πληθυσμό περίπου 28 000 κατοίκων. Οι νήσοι Åland είναι επαρχία της Φινλανδίας με υψηλό βαθμό αυτονομίας. Η ÅI ανήκει στην ιδιοκτησία κυρίως της TK (κατά 84,43 %) και του Δήμου Mariehamn (κατά 15,01 %). Οι υπόλοιποι μέτοχοι είναι άλλες τοπικές αρχές του Åland ⁽⁴⁾.
- (7) Η επιχειρηματική δραστηριότητα της ÅI συνίσταται στην κατασκευή, ιδιοκτησία και μίσθωση κτιρίων για βιομηχανική και εμπορική χρήση. Κατά τις φινλανδικές αρχές, οι δραστηριότητες της εταιρείας αποσκοπούν στη διάθεση κτιρίων σε επιχειρήσεις του Åland για να συμβάλουν στη διαφοροποίηση και την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας.

⁽³⁾ Βλέπε υποσημείωση 1.

⁽⁴⁾ Με την εξαίρεση ενός αμελητέου αριθμού μετοχών που κατέχει η τοπική οργάνωση «Ålands företagareförening rf» (3 μετοχές επί συνόλου 30 392).

(8) Μέχρι το 1999, οι δραστηριότητες της ΆΙ ήταν περιορισμένης κλίμακας ⁽⁵⁾. Ο ισολογισμός της ΆΙ παρούσισε πολύ αργή ή και μηδενική αύξηση ⁽⁶⁾. Έτσι, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΆΙ αποφάσισε να διερευνήσει νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες για την επέκτασή της. Συγχρόνως, η τοπική επιχειρηματική κοινότητα (που αποτελείται σχεδόν κατ' αποκλειστικότητα από μικρές επιχειρήσεις) εξέφρασε την επιθυμία να δημιουργηθεί «τεχνολογικό πάρκο», δηλαδή κτιριακό συγκρότημα γραφείων στα οποία θα μπορούσαν να συστεγαστούν οι τοπικές επιχειρήσεις, με στόχο τη διευκόλυνση της συνεργασίας, την παραγωγή νέων ιδεών και, εν γένει, την προώθηση της επιχειρηματικότητας. Έτσι, δημιουργήθηκε σταδιακά το επιχειρηματικό πάρκο «iTiden» (kvarteret iTiden). Η δημιουργία του έργου εξηγείται αναλυτικότερα στο τμήμα 2.2.

2.2. ΤΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ iTiden ⁽⁷⁾

(9) Οι συζητήσεις ανάμεσα στους αντιπροσώπους της τοπικής επιχειρηματικής κοινότητας και την ΤΚ σχετικά με τη δυνατότητα δημιουργίας ενός «τεχνολογικού πάρκου» άρχισαν το 1999. Είχαν πραγματοποιηθεί κοινά ταξίδια σε παρόμοιες εγκαταστάσεις στη Σουηδία.

(10) Το 2000 το έργο ανατέθηκε σε ομάδα εργασίας η οποία υπέβαλε πρόταση στην ΤΚ και τον Δήμο Mariehamn την άνοιξη του 2000. Το έργο και τα σχέδια της ΤΚ για την κατασκευή και τη χρηματοδότησή του αναφέρονταν στον προϋπολογισμό της ΤΚ του 2000 ⁽⁸⁾ και επιβεβαιώθηκαν στον προϋπολογισμό του 2001, στον οποίο η ΤΚ ζήτησε επίσης κεφάλαια για πιθανές αυξήσεις κεφαλαίου για έργα υποδομών, συμπεριλαμβανομένης της ΆΙ (παρόμοια αίτηση υπήρχε στον προϋπολογισμό του 2000) ⁽⁹⁾.

(11) Στις 12 Ιουλίου 2001, επωφελούμενη από την αύξηση κεφαλαίου, η ΆΙ αγόρασε έκταση στην περιοχή «Västra Klippen» του Mariehamn, όπου επρόκειτο να κατασκευαστεί το iTiden. Σε συνδυασμό με αυτή την αγορά, η ΆΙ εξασφάλισε και τις αναγκαίες αλλαγές για το έργο iTiden στον πολεοδομικό σχεδιασμό.

(12) Στον προϋπολογισμό του 2002, η ΤΚ δήλωσε ότι η ΆΙ θα άρχιζε την κατασκευή του έργου iTiden το 2002 και ότι, προς τον σκοπό αυτό, θα απαιτούνταν, κατά πάσα πιθανότητα αύξηση κεφαλαίου (για την οποία η ΤΚ ζήτησε τις αναγκαίες πιστώσεις του προϋπολογισμού) ⁽¹⁰⁾.

⁽⁵⁾ Το 1999: συνολικός ισολογισμός 733 341 ευρώ· κύκλος εργασιών 101 486 ευρώ· συνολικό αποτέλεσμα 27 719 ευρώ.

⁽⁶⁾ Ο ισολογισμός μειώθηκε από 834 645 ευρώ (1997) σε 733 341 ευρώ (1999).

⁽⁷⁾ Τα περισσότερα στοιχεία που περιέχονται σε αυτό το τμήμα έχουν ληφθεί από τον ιστότοπο του iTiden (www.itiden.ax), και συμπληρώνονται με στοιχεία (σύμφωνα με τη δημόσια ενημέρωση) που υπέβαλαν οι φινλανδικές αρχές.

⁽⁸⁾ «Η ΤΚ θα προσπαθήσει να αυξήσει την προσφορά βιομηχανικών ακινήτων και χώρου γραφείων κατάλληλων για χρήσεις ΤΠ και για τους τομείς των υπηρεσιών μέσω δημόσιων κτηματομεσιτικών εταιρειών. Αυτές ενδέχεται να χρειάζονται περισσότερα κεφάλαια». Budget för landskapet Åland 2000, σελίδα 304.

⁽⁹⁾ «Η ΤΚ θα προσπαθήσει [...] να διευκολύνει αποτελεσματικότερα την ανάπτυξη νέων εταιρειών και επιχειρηματικών σχεδίων. Η ΤΚ θα συνεχίσει τις προσπάθειές της για την υλοποίηση του έργου ενός «χωριού ΤΠ» [...]». Budget för landskapet Åland 2001, σελίδες 319 και 321.

⁽¹⁰⁾ Budget för landskapet Åland 2002, σελίδα 291.

(13) Στις αρχές του 2002, ορίστηκε ομάδα εργασίας για την κατασκευή του iTiden και το έργο ανατέθηκε σε έναν αρχιτέκτονα. Ζητήθηκε από δυνητικούς μισθωτές να εκφράσουν ενδιαφέρον για μίσθωση ακινήτου στο iTiden. Τα προπαρασκευαστικά χωματουργικά έργα εκτελέστηκαν την άνοιξη του 2003 και η κατασκευή του τμήματος 1 (το έργο σχεδιάστηκε να υλοποιηθεί σε δύο διαδοχικά στάδια κατασκευής) άρχισε το θέρος του 2003. Την 1η Δεκεμβρίου 2004 εγκαταστάθηκαν οι πρώτοι ένοικοι στο «τμήμα 1» του iTiden που είχε ολοκληρωθεί.

(14) Η κατασκευή του τμήματος 2 του iTiden ξεκίνησε το φθινόπωρο του 2006 και ολοκληρώθηκε το 2007.

2.3. ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

(15) Η επίσημη έρευνα της Επιτροπής κάλυψε διάφορες εισφορές κεφαλαίου («αυξήσεις κεφαλαίου») και εγγυήσεις για τραπεζικά δάνεια («εγγυήσεις δανείων») που χορήγησε η ΤΚ στην ΆΙ από το 1997 έως το 2007. Τα μέτρα παρατίθενται στον κατωτέρω πίνακα (οι εισφορές κεφαλαίου απαριθμούνται από C-I έως C-XI και οι εγγυήσεις από G-I έως G-III).

Μέτρο	Ημερομηνία του μέτρου	Αυξήσεις κεφαλαίου (σε ευρώ)	Εγγυήσεις δανείων (σε ευρώ)
C-I (*)	18.6.1997	84 094,39	
C-II (*)	22.6.2000	340 582,27	
C-III (*)	10.10.2000	114 368,37	
C-IV	20.7.2001	353 199,00	
C-V	15.8.2002	599 933,73	
C-VI	13.3.2003	799 911,64	
G-I	9.10.2003		2 600 000,00
C-VII	6.5.2004	515 165,97	
C-VIII	30.9.2004	669 896,95	
G-II	2.11.2004		1 160 000,00
C-IX	16.6.2005	199 977,91	
C-X	16.6.2005	234 961,43	
G-III	13.12.2005		2 600 000,00
C-XI	15.2.2007	1 379 998,95	
	ΣΥΝΟΛΟ	5 292 090,61	6 360 000,00

(*) Τα μέτρα αυτά ελήφθησαν πριν την εισαγωγή του ευρώ· εκ τούτου, τα ποσά είναι εκφρασμένα σε φινλανδικό μάρκο (FIM). Η C-I ανερχόταν σε 500 003 FIM, η C-II σε 2 025 010 FIM και η C-III σε 680 003 FIM. Κατά τη μετατροπή, η συναλλαγματική ισοτιμία καθορίστηκε σε 1 ευρώ = 5,94573 FIM.

(16) Σε σύγκριση με τον πίνακα των μέτρων στην αιτιολογική σκέψη 7 της απόφασης για την κίνηση διαδικασίας, απαλείφθηκε εγγύηση δανείου ύψους 2 587 500 ευρώ της 26ης Οκτωβρίου 2006, διότι δεν εκτελέστηκε ποτέ (με απόφαση φινλανδικών δικαστηρίων). Ακόμη, η αύξηση κεφαλαίου C-XI, με ημερομηνία 12 Ιουνίου 2006 στην απόφαση για την κίνηση διαδικασίας, χρονολογείται στην παρούσα απόφαση με ημερομηνία 15 Φεβρουαρίου 2007, διότι διαπιστώθηκε κατά την έρευνα ότι το μέτρο αυτό τέθηκε σε εφαρμογή σε αυτήν τη μεταγενέστερη ημερομηνία. Η απόφαση της TK να πραγματοποιήσει αυτή την εισφορά κεφαλαίου ακυρώθηκε πρόσφατα (6 Απριλίου 2011) από το ανώτατο διοικητικό δικαστήριο της Φινλανδίας (βλέπε αιτιολογική σκέψη 114 κατωτέρω). Εντούτοις, επειδή το κεφάλαιο που χορηγήθηκε στην ΑΙ το 2007 δεν επιστράφηκε, η Επιτροπή θεωρεί ότι η απόφαση του εθνικού δικαστηρίου δεν εξαιρεί αυτό το μέτρο από το πεδίο της έρευνάς της.

(17) Σύμφωνα με τις φινλανδικές αρχές, όλες οι αυξήσεις κεφαλαίου χορηγήθηκαν για τη χρηματοδότηση του έργου iTiden, με εξαίρεση τις ακόλουθες:

C-I) Εισφορά κεφαλαίου της 18ης Ιουνίου 1997 (84 094,39 ευρώ)

C-II) Εισφορά κεφαλαίου της 22ας Ιουνίου 2000 (340 582,27 ευρώ)

C-III) Εισφορά κεφαλαίου της 10ης Οκτωβρίου 2000 (114 368,37 ευρώ)

C-VIII) Εισφορά κεφαλαίου της 30ής Σεπτεμβρίου 2004 (669 896,95 ευρώ)

C-IX) Εισφορά κεφαλαίου της 16ης Ιουνίου 2005 (199 977,91 ευρώ).

(18) Όλες οι εγγυήσεις δανείων, σύμφωνα με τις φινλανδικές αρχές, εκδίδονταν με σκοπό τη χρηματοδότηση του έργου iTiden. Αναλυτικότερα στοιχεία για τις εγγυήσεις δανείων παρατίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις 66 έως 86 κατωτέρω.

3. ΛΟΓΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 108 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 ΤΗΣ ΣΛΕΕ

(19) Στην απόφασή της για την κίνηση της διαδικασίας, η Επιτροπή έθεσε το ερώτημα αν οι αυξήσεις κεφαλαίου και οι εγγυήσεις δανείων ήταν συμβατές με την εσωτερική αγορά για τους κατωτέρω λόγους.

(20) Όσον αφορά την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή επισήμανε ότι τα μέτρα ενείχαν κρατικούς πόρους, διότι ελήφθησαν από τις κρατικές αρχές και ήταν επιλεκτικά, εφόσον είχαν ως αποδέκτη την ΑΙ. Αναφορικά με το κριτήριο του αν τα μέτρα παρείχαν «πλεονέκτημα που δεν θα παρεχόταν σε κανονικές συνθήκες της αγοράς», διότι ένας

ιδιώτης επενδυτής που ενεργεί με γνώμονα την προσδοκία κέρδους μακροπρόθεσμα δεν θα χορηγούσε την ίδια ενίσχυση, η Επιτροπή αμφέβαλε αν ο ιδιώτης επενδυτής χορηγούσε κεφάλαια, όπως έπραξε η TK, δεδομένου του ιστορικού ζημιών της ΑΙ ή, στην καλύτερη περίπτωση των πολύ περιορισμένων κερδών. Όσον αφορά ειδικότερα τις εγγυήσεις δανείων, η Επιτροπή αμφισβητούσε ότι η ΑΙ θα ήταν σε θέση να λάβει συγκρίσιμη χρηματοδοτική στήριξη στις αγορές και ότι, κατά συνέπεια, η TK παρείχε πλεονέκτημα στην ΑΙ. Η Επιτροπή έκρινε επίσης ότι κάθε τέτοιο πλεονέκτημα θα μπορούσε να προκαλέσει τη νόθευση του ανταγωνισμού και των ενδοκοινοτικών συναλλαγών.

(21) Εάν κρινόταν ότι τα μέτρα συνιστούν κρατική ενίσχυση, η Επιτροπή αμφισβητούσε ότι αυτή θα μπορούσε να θεωρηθεί συμβιβασίμη με την εσωτερική αγορά.

(22) Τέλος, η Επιτροπή αμφισβήτησε τον ισχυρισμό της Φινλανδίας ότι, σε περίπτωση που τα μέτρα θεωρούνταν πράγματι κρατική ενίσχυση, αυτή είχε χορηγηθεί σύμφωνα με τα καθεστάτα ενισχύσεων που εφαρμόζονταν ήδη πριν την προσχώρηση της Φινλανδίας στην ΕΕ και, ως εκ τούτου, ήταν νόμιμα.

4. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ

4.1. ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΔΕΝ ΣΥΝΙΣΤΟΥΝ ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ

(23) Η Φινλανδία εξέφρασε την άποψη ότι η TK ενήργησε σύμφωνα με την αρχή του επενδυτή σε οικονομία αγοράς, δηλαδή ότι τα μέτρα είχαν ως γνώμονα τις προσδοκίες της TK να αποκομίσει κέρδος από την επένδυσή της. Η Φινλανδία ισχυρίστηκε ότι οι επενδυτικές αποφάσεις είχαν ως κίνητρο το πρόγραμμα νέων επενδύσεων της εταιρείας, ιδίως το έργο iTiden. Σκοπός των μέτρων δεν ήταν, συνεπώς, να καλύψουν προηγούμενες ζημιές ή να στηρίξουν μια ζημιόγono επιχείρηση. Οι επενδύσεις της TK έλαβαν συγκεκριμένη αξία σε νέες μετοχές στην ΑΙ, εφόσον το κεφάλαιο της εταιρείας αυξήθηκε με την έκδοση μετοχών. Η ΑΙ δεν αποκόμισε, συνεπώς, κανένα πλεονέκτημα που δεν θα ήταν σε θέση να αποκτήσει από έναν ιδιώτη επενδυτή.

(24) Ανεξάρτητα από οποιοδήποτε πιθανό πλεονέκτημα, η Φινλανδία υποστήριξε επίσης ότι τα μέτρα δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως κρατική ενίσχυση, διότι δεν υπάρχει συγκεκριμένη απόδειξη ότι είχαν σημαντική επίπτωση στον ανταγωνισμό στην αγορά ακινήτων του Åland.

4.2. ΕΑΝ ΥΠΗΡΞΕ ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ, ΑΥΤΗ ΕΙΝΑΙ ΝΟΜΙΜΗ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΚΑΘΕΣΤΩΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

(25) Εντούτοις, εάν κριθεί ότι τα μέτρα ενέχουν στοιχείο κρατικής ενίσχυσης, η ενίσχυση, σύμφωνα με τις φινλανδικές αρχές, πρέπει να θεωρηθεί νόμιμη. Η Φινλανδία υποστήριξε ότι τόσο οι εισφορές κεφαλαίου όσο και οι εγγυήσεις καλύπτονταν από τα υφιστάμενα καθεστάτα ενισχύσεων τα οποία τέθηκαν σε εφαρμογή πριν την προσχώρηση της Φινλανδίας στην ΕΕ.

4.3. ΕΑΝ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΓΙΑ ΝΕΑ ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ, ΑΥΤΗ ΕΙΝΑΙ ΣΥΜΒΙΒΑΣΙΜΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

- (26) Εάν κριθεί ότι τα μέτρα συνιστούν παράνομη κρατική ενίσχυση, πρέπει, παρ' όλα αυτά, να θεωρηθούν συμβιβάσιμα με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ, διότι σκοπός τους είναι η ανάπτυξη της περιοχής και η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, ιδίως μέσω της συμβολής τους στη διαφοροποίηση της οικονομίας της περιοχής, η οποία βασίζεται σε υπερβολικά μεγάλο βαθμό στο ναυτιλιακό κλάδο.

4.4. ΠΙΘΑΝΗ ΑΝΑΚΤΗΣΗ

- (27) Σε περίπτωση που η Επιτροπή κρίνει ότι η ενίσχυση είναι παράνομη και ασυμβίβαστη και πρέπει να ανακτηθεί, η Φινλανδία προβάλλει τα ακόλουθα επιχειρήματα.
- (28) Βάσει του άρθρου 14 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της Συνθήκης ΕΚ ⁽¹⁾, η Επιτροπή δεν απαιτεί ανάκτηση της ενίσχυσης, εάν αυτό αντίκειται σε γενική αρχή του κοινοτικού δικαίου. Αυτός ο λόγος συντρέχει στην παρούσα περίπτωση, εφόσον η Φινλανδία είχε θεμιτούς λόγους να θεωρεί ότι τα προαναφερθέντα καθεστώτα ενισχύσεων, τα οποία υπήρχαν πριν την προσχώρηση, ήταν και εξακολουθούν να είναι έγκυρα και, ως εκ τούτου, κάθε ενίσχυση που χορηγήθηκε βάσει αυτών των κανόνων είναι νόμιμη.
- (29) Εάν, παρ' όλα αυτά, η Επιτροπή κρίνει ότι η ενίσχυση πρέπει να ανακτηθεί, η Φινλανδία υποστηρίζει ότι το στοιχείο ενίσχυσης στις εισφορές κεφαλαίου δεν είναι αναγκαστικά το πλήρες ονομαστικό ποσό των συναλλαγών που περιέχουν κρατική ενίσχυση. Όσον αφορά τις εγγυήσεις, το ποσό της κάθε ενίσχυσης που πρέπει να ανακτηθεί δεν είναι δυνατό να είναι μεγαλύτερο από το πλεονέκτημα των τόκων που αποκόμισε η επιχείρηση ως αποτέλεσμα της εγγύησης (σε σύγκριση με τα δάνεια χωρίς εγγυήσεις). Παρομοίως, όσον αφορά τις εισφορές κεφαλαίου, το ποσό καμίας ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα έξοδα με τα οποία θα επιβαρυνόταν η ΑΙ για να λάβει ισοδύναμο κεφάλαιο στην αγορά.

5. ΕΚΤΙΜΗΣΗ

5.1. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΩΣ ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ

- (30) Σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, «ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές».
- (31) Για να χαρακτηριστεί ένα μέτρο ως κρατική ενίσχυση πρέπει να πληρούνται οι ακόλουθοι όροι: α) πρέπει να χρηματοδοτείται από κράτος μέλος ή με κρατικούς πόρους· β) πρέπει να παρέχει επιλεκτικό πλεονέκτημα που μπορεί να ευνοήσει ορισμένες επιχειρήσεις ή συγκεκριμένους κλάδους παραγωγής· και γ) πρέπει να νοθεύει ή να υπάρχει κίνδυνος να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και να μπορεί να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών. Οι όροι αυτοί πρέπει να πληρούνται σωρευτικά και να συντρέχουν όλοι για να χαρακτηριστεί ένα μέτρο ως κρατική ενίσχυση.

5.1.1. ΚΡΑΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ

- (32) Για τους λόγους που αναφέρονται στην απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας (και τους οποίους δεν αμφισβήτησε η Φινλανδία), αυτά τα δύο κριτήρια πληρούνται. Τα μέτρα εφαρμόστηκαν με χωριστές αποφάσεις τις οποίες έλαβε η ΤΚ για τη χρήση των κεφαλαίων που διατέθηκαν στον επίσημο προϋπολογισμό της από την περιφερειακή συνέλευση του Åland. Τα μέτρα χρηματοδοτούνται λοιπόν σαφώς από το κράτος και έχουν ως αποκλειστικό αποδέκτη την ΑΙ.

5.1.2. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑ

- (33) Η Φινλανδία ισχυρίστηκε ότι τα μέτρα δεν συνιστούν κρατική ενίσχυση, διότι δεν παρέχουν στην ΑΙ πλεονέκτημα το οποίο δεν θα μπορούσε να αποκομίσει στις αγορές, είτε από έναν ιδιώτη μέτοχο είτε από ένα ιδιώτη πιστωτή.
- (34) Κατά την πάγια αρχή του δικαίου των κρατικών ενισχύσεων (η οποία αναφέρεται συνήθως ως κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή σε οικονομία αγοράς, ή ΚΙΕΟΑ), μια επένδυση του δημοσίου στο κεφάλαιο επιχειρήσεων συνιστά κρατική ενίσχυση, εκτός εάν, σε παρόμοιες περιστάσεις, ένας ιδιώτης επενδυτής, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τις προοπτικές να αποκομίσει κέρδος, θα μπορούσε να διαθέσει το ίδιο κεφάλαιο ⁽²⁾. Παρομοίως, βάσει του σημείου 3.1 της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή εγγυήσεων ⁽³⁾ («Ανακοίνωση για τις εγγυήσεις»), μια εγγύηση που παρέχεται από δημόσιες αρχές, συνιστά κρατική ενίσχυση, εκτός εάν η χρηματοδότηση διατίθεται με όρους αποδεκτούς από έναν ιδιώτη επιχειρηματία υπό τους συνήθεις όρους μιας οικονομίας της αγοράς.
- (35) Στην απόφασή της να κινήσει διαδικασία, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες αν ικανοποιείται το ΚΙΕΟΑ σε σχέση με τις εισφορές κεφαλαίου και τις εγγυήσεις, βασιζόμενη ιδίως σε δύο παρατηρήσεις που αφορούν την ΑΙ:

- α) Το μακρύ ιστορικό ζημιών της ΑΙ ή των αμελητέων κερδών κατά τη διάρκεια των ετών στα οποία χορηγήθηκε η ενίσχυση. Πράγματι, η ΑΙ παρουσίαζε ζημία κάθε έτος από το 2001 έως το 2005. Τα κέρδη από το 1998 έως το 2000 ήταν μικρά και φθίνοντα (ανέρχονταν αντίστοιχα σε 38 000, 28 000 και 9 000 ευρώ). Παρομοίως, όταν η ΑΙ παρουσίασε εκ νέου κέρδος το 2006, αυτό ήταν μόλις 557,43 ευρώ. Η πρόβλεψη κέρδους το 2006 για

⁽¹⁾ ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1.

⁽²⁾ Βλέπε μεταξύ άλλων, απόφαση στις υποθέσεις 234/84, Βέλγιο κατά Επιτροπής [1986] Συλλογή 2263, σκέψη 14· C-305/89 [1991] Συλλογή I-1603, σκέψεις 18 και 19· συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-278/92, C-279/92 και C-280/92 *Hytasa* [1994] Συλλογή I-4103, σκέψεις 20 και 21· C-303/88 *Eni-Lanerossi* [1991] Συλλογή I-1433, σκέψεις 20 και επόμενες· υπόθεση T-11/95 *BP Chemicals* [1995] Συλλογή II-599, σκέψη 161.

⁽³⁾ ΕΕ C 155 της 20.6.2008, σ. 10.

το 2007 (δηλαδή οι προβλέψεις όταν ελήφθη η απόφαση για τη λήψη των τελευταίων μέτρων) ήταν μόλις 5 868,46 ευρώ ⁽¹⁴⁾.

β) Επιπλέον, η Επιτροπή θεωρεί ότι από το 2000 οι ταμειακές ροές της ΑΙ ήταν ανεπαρκείς για να καλύψουν τα έξοδά της. Για τον λόγο αυτό, θεωρήθηκε ότι τα μέτρα ήταν αναγκαία για να καλυφθεί η έλλειψη ρευστότητας ⁽¹⁵⁾.

(36) Η Φινλανδία αντέκρουσε αυτή την άποψη. Τα επιχειρήματά της εξετάζονται στη συνέχεια χωριστά για τις αυξήσεις κεφαλαίου και τις εγγυήσεις δανείων.

5.1.2.1. Οι εισφορές κεφαλαίου

(37) Καταρχάς, η Φινλανδία απορρίπτει την άποψη ότι η ΑΙ αντιμετώπιζε πρόβλημα ρευστότητας. Πράγματι, αν και οι συναλλαγές της εταιρείας ήταν περιορισμένες πριν από το έργο iTiden, το λειτουργικό αποτέλεσμα και η ρευστότητά της ήταν ικανοποιητικά καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου η οποία καλύπτεται από την έρευνα. Τα μέτρα, συνεπώς, δεν ήταν αναγκαία για την κάλυψη των λειτουργικών εξόδων. Σκοπός τους ήταν μάλλον να χρηματοδοτηθεί η επέκταση της εταιρείας και, ως εκ τούτου, έπρεπε να θεωρηθούν επενδύσεις. Με βάση τους όρους αυτών των επενδύσεων, ήταν δικαιολογημένα βάσει του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή σε οικονομία αγοράς και, κατά συνέπεια, δεν συνιστούν κρατική ενίσχυση.

(38) Με βάση τα ανωτέρω, η Φινλανδία υποστηρίζει ότι οι περισσότερες αυξήσεις κεφαλαίου χρησιμοποιήθηκαν για τη χρηματοδότηση του έργου iTiden, ενώ οι υπόλοιπες προορίζονταν για άλλα έργα της ΑΙ (βλέπε αιτιολογική σκέψη 17 ανωτέρω).

(39) Η εκτίμηση της Επιτροπής είναι η ακόλουθη.

(40) Ως προκαταρκτική παρατήρηση, η Επιτροπή αμφισβητεί το επιχειρήμα ότι το κεφάλαιο που διαθέτει ένας μέτοχος σε μια εταιρεία δεν προορίζεται εξ' ορισμού για μια συγκεκριμένη χρήση, αλλά αποτελεί μέρος του ίδιου κεφαλαίου της επιχείρησης. Είναι, συνεπώς, φυσιολογικό, όταν μια επένδυση πραγματοποιείται υπό μορφή ιδίων κεφαλαίων, να εκτιμάται κατά πόσο αυτό είναι σύμφωνο με το ΚΙΕΟΑ σε σχέση με τις προοπτικές των γενικών επιδόσεων της εταιρείας συνολικά. Αυτό δεν αποκλείει, όταν υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία, την εκτίμηση του προσδοκώμενου κέρδους από ειδικά προγραμματισμένες επενδύσεις, υπό την προϋπόθεση, ασφαλώς, ότι τα στοιχεία αυτά είναι γνωστά όταν λαμβάνεται η απόφαση για την πραγματοποίηση της επένδυσης.

⁽¹⁴⁾ Βλέπε αιτιολογική σκέψη 25 της απόφασης για την κίνηση της διαδικασίας.

⁽¹⁵⁾ Βλέπε αιτιολογική σκέψη 26 της απόφασης για την κίνηση της διαδικασίας.

(41) Όσον αφορά τις γενικές χρηματοοικονομικές επιδόσεις της ΑΙ, η Επιτροπή δέχεται, βάσει των στοιχείων που υποβλήθηκαν κατά την έρευνα, ότι το λειτουργικό αποτέλεσμα της ΑΙ κάλυπτε τις ζημιές της και εξασφάλιζε τη ρευστότητα. Τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία δεν επιτρέπουν να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι οι αυξήσεις κεφαλαίου (ή τα δάνεια που λαμβάνονταν μέσω των εγγυήσεων) χρησιμοποιούνταν για την κάλυψη ζημιών από τις δραστηριότητες της ΑΙ).

(42) Εντούτοις, είναι γεγονός ότι η TK διέθεσε στην ΑΙ σημαντικό πρόσθετο κεφάλαιο που εκ πρώτης όψεως δεν απέφερε κανένα κέρδος ή απέφερε ελάχιστα κέρδη από το 1997 έως το 2006. Το καθοριστικό στοιχείο, συνεπώς, κατά τους ισχυρισμούς της ίδιας της Φινλανδίας, είναι αν η TK είχε λόγο να προσδοκά κέρδος για το κεφάλαιο που διέθετε, το οποίο θα ήταν επαρκές για να πραγματοποιήσει την ίδια επένδυση ένας ιδιώτης επενδυτής. Αυτό πρέπει να εκτιμηθεί βάσει των στοιχείων που γνώριζε η TK όταν πραγματοποίησε τις αυξήσεις κεφαλαίου.

(43) Η Φινλανδία ισχυρίζεται ότι η μερίδα του λέοντος των αυξήσεων κεφαλαίου προοριζόταν για τη χρηματοδότηση των τμημάτων 1 και 2 του έργου iTiden, ενώ οι υπόλοιπες αυξήσεις κεφαλαίου προορίζονταν για διάφορες άλλες επενδύσεις. Για λόγους σαφήνειας, η κατωτέρω ανάλυση εξετάζει πρώτα τις αυξήσεις κεφαλαίου που χρησιμοποιήθηκαν για τη χρηματοδότηση του έργου iTiden.

Οι αυξήσεις κεφαλαίου για το έργο iTiden

(44) Η Φινλανδία ισχυρίζεται ότι όλες οι αυξήσεις κεφαλαίου, με εξαίρεση τις C-I, C-II, C-III, C-VIII και C-IX πραγματοποιήθηκαν με σκοπό τη χρηματοδότηση του έργου iTiden, το οποίο ήταν μακράν το μεγαλύτερο αυτοτελές επενδυτικό σχέδιο της ΑΙ. Η πρώτη αύξηση κεφαλαίου που προοριζόταν για το έργο iTiden πραγματοποιήθηκε το 2001 (C-IV).

(45) Όσον αφορά τους όρους με τους οποίους η TK πραγματοποίησε αυτές τις αυξήσεις κεφαλαίου, και κατά κύριο λόγο την αναμενόμενη απόδοση κατά τον χρόνο λήψης της απόφασης, η Φινλανδία κοινοποίησε τα ακόλουθα στοιχεία:

(46) Οι αποφάσεις της ΚΠ να προβεί σε αυξήσεις κεφαλαίου σε σχέση με το iTiden βασίζονταν στα στοιχεία που παρέχονταν σε άτυπες συνεδριάσεις μεταξύ της TK και αντιπροσώπων της ΑΙ. Η Φινλανδία αναφέρει ότι δεν τηρούνταν πρακτικά αυτών των συνεδριάσεων. Η Φινλανδία, κοινοποίησε, ωστόσο, στην Επιτροπή εισηγήσεις που έγιναν σε παρόμοιες άτυπες συνεδριάσεις ή σε συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου της ΑΙ. Οι εισηγήσεις αυτές παρουσιάζουν συνοπτικά το ιστορικό και τα κύρια στοιχεία του έργου iTiden και τους υπολογισμούς της αποδοτικότητας για τα τμήματα 1 και 2 του έργου iTiden. Βάσει αυτών των στοιχείων η Επιτροπή είναι σε θέση να υπολογίσει την απόδοση που ανέμενε η TK όταν πραγματοποιούσε τις αυξήσεις κεφαλαίου σε σχέση με το έργο iTiden.

- (47) Στις 31 Ιανουαρίου 2002, η ΑΙ πραγματοποίησε άτυπη συνεδρίαση με την TK για να εξασφαλίσει την έγκρισή της, ώστε να ξεκινήσει την κατασκευή του iTiden το 2002 (μετά την αγορά του γηπέδου που πραγματοποιήθηκε το 2001). Σε αυτήν τη συνεδρίαση, η ΑΙ υπέβαλε υπολογισμό αποδοτικότητας, με βάση την παραδοχή ετήσιας απόδοσης 3 % των ιδίων κεφαλαίων της ΑΙ.
- (48) Μια άλλη άτυπη συνεδρίαση της ΑΙ και της TK πραγματοποιήθηκε στις 4 Μαρτίου 2003 για να προετοιμαστεί η γενική συνέλευση της ΑΙ στις 5 Μαρτίου 2003. Η γενική συνέλευση επρόκειτο να αποφασίσει την έναρξη της κατασκευής του τμήματος 1 του έργου iTiden που δεν είχε εκτελεστεί το 2002. Προσκομίστηκε και επικαιροποιημένος υπολογισμός της αποδοτικότητας, βάσει του οποίου εκτιμήθηκε ότι το τμήμα 1 του έργου θα απέφερε πλεόνασμα μόλις 700 ευρώ σε περίπτωση μηδενικής απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων της ΑΙ.
- (49) Στις 2 Ιανουαρίου 2006, συνεδρίασε το διοικητικό συμβούλιο της ΑΙ για να συζητήσει την έναρξη της κατασκευής του τμήματος 2 και τη δημοσίευση πρόσκλησης για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου για τη χρηματοδότησή του. Με βάση τον υπολογισμό της αποδοτικότητας που παρουσιάστηκε στη συνεδρίαση, το κόστος του έργου θα καλύπτονταν με απόδοση ιδίων κεφαλαίων 3 %. Εντούτοις, ο υπολογισμός αυτός έπρεπε να αναθεωρηθεί για να ληφθεί υπόψη το αυξημένο κόστος προσαρμογής των κτιρίων στις ανάγκες των ενοίκων. Για τον λόγο αυτό, στις 10 Ιανουαρίου 2006, καταρτίστηκε αναθεωρημένος υπολογισμός που θα αποτελούσε τη βάση για την αύξηση κεφαλαίου η οποία αποφασίστηκε στη γενική συνέλευση της 12ης Ιουνίου 2006 (μολονότι η αύξηση κεφαλαίου καταβλήθηκε στις 15 Φεβρουαρίου 2007 για τεχνικούς λόγους – πρόκειται για την αύξηση κεφαλαίου C-XI). Σε αυτό τον υπολογισμό, η εκτιμώμενη ετήσια απόδοση ιδίων κεφαλαίων για το τμήμα 2 του έργου iTiden ορίστηκε στο 1 %.
- (50) Η Φινλανδία υπέβαλε αυτά τα στοιχεία και δηλώνει ότι αυτό αντιπροσωπεύει με ακρίβεια τις τότε προσδοκίες αποδοτικότητας βάσει των οποίων η TK αποφάσισε να πραγματοποιήσει τις αυξήσεις κεφαλαίου για το έργο iTiden, δηλαδή τις C-IV, C-V, C-VI, C-VII και C-X για το τμήμα 1 και την C-XI για το τμήμα 2. Αυτοί οι υπολογισμοί της αποδοτικότητας βασίζονται στα προβλεπόμενα έσοδα (δηλαδή μισθώματα) από το iTiden. Η Φινλανδία ισχυρίστηκε ότι η απόδοση της επένδυσης της TK θα έπρεπε επίσης να λαμβάνει υπόψη την προοπτική των κεφαλαιακών αποδόσεων από την αύξηση της αξίας των ακινήτων με την πάροδο του χρόνου. Η Φινλανδία δεν υπέβαλε, ωστόσο, συγκεκριμένα στοιχεία που να το αποδεικνύουν. Οι εκτιμήσεις αυτές δεν ενσωματώνονται στους υπολογισμούς της αποδοτικότητας, οι οποίοι αναφέρουν ότι δεν ελήφθησαν υπόψη κατά τη λήψη των επενδυτικών αποφάσεων. Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή κρίνει ότι ένας ιδιώτης επενδυτής δεν θα πραγματοποιούσε παρόμοιες επενδύσεις με αυτή την αναμενόμενη απόδοση.
- (51) Κάθε επενδυτής που επενδύει χρήματα σε ένα επενδυτικό σχέδιο το οποίο ενέχει στοιχείο κινδύνου (όπως η εμπορική αξιοποίηση ακινήτων) απαιτεί απόδοση που να αντανακλά επαρκώς τον εγγενή κίνδυνο της επένδυσης. Αναμένει, λοιπόν, ένα «ασφάλιστρο κινδύνου» που να υπερβαίνει τη γνωστή απόδοση την οποία μπορεί να του αποφέρει ένα άλλο στοιχείο ενεργητικού χωρίς κίνδυνο («επιτόκιο χωρίς κίνδυνο»). Ένα κοινό μέτρο σύγκρισης για το επιτόκιο χωρίς κίνδυνο είναι τα βραχυπρόθεσμα κρατικά ομόλογα διαβάθμισης AAA. Για τον σκοπό της παρούσας εκτίμησης, χρησιμοποιείται η απόδοση των διετών κρατικών ομολόγων της Φινλανδίας, εφόσον η Φινλανδία δεν εξέδωσε ομόλογα μικρότερης διάρκειας. Το επιτόκιο χωρίς κίνδυνο αυτών των ομολόγων κυμαινόταν μεταξύ 2,7 και 4,2 % το 2002, μεταξύ 2,2 % και 2,7 % το 2003 και μεταξύ 2,8 % και 3,8 % το 2006.
- (52) Σε σύγκριση με την απόδοση ιδίων κεφαλαίων που ανέμενε η TK όταν αποφάσισε τις αυξήσεις κεφαλαίων για το iTiden, η Επιτροπή παρατηρεί ότι η TK θα είχε επιτύχει τις ίδιες, αν όχι υψηλότερες αποδόσεις, χωρίς κανέναν από τους κινδύνους που συνδέονται με τα επενδυτικά σχέδια αξιοποίησης ακινήτων. Πράγματι, ακόμα και με το πλέον αισιόδοξο σενάριο, το «ασφάλιστρο κινδύνου» (δηλαδή η απόδοση που υπερβαίνει το επιτόκιο χωρίς κίνδυνο) δεν θα υπερέβαινε το 0,3 % για τις αυξήσεις κεφαλαίου C-IV και C-V (δηλαδή τις αυξήσεις κεφαλαίου του 2001 και του 2002). Για τις αυξήσεις κεφαλαίου που έγιναν μετά την απόφαση του 2003 για την έναρξη της κατασκευής του τμήματος 2 του έργου iTiden (και συνεπώς βάσει των αναμενόμενων αποδόσεων που παρουσιάστηκαν στην άτυπη συνεδρίαση της 4ης Μαρτίου 2003, βλέπε αιτιολογική σκέψη 48 ανωτέρω), δηλαδή C-VI, C-VII και C-X, η αναμενόμενη απόδοση ήταν μηδενική, στοιχείο που σημαίνει ότι θα μπορούσε να επιτευχθεί απείρως καλύτερη απόδοση χωρίς την ανάληψη κανενός κινδύνου. Παρομοίως, για την αύξηση κεφαλαίου για το τμήμα 2, την C-XI, η αναμενόμενη απόδοση του 1 % ήταν κατά πολύ χαμηλότερο από το επιτόκιο χωρίς κίνδυνο που ήταν διαθέσιμο εκείνη την περίοδο.
- (53) Είναι προφανές ότι κανένας ιδιώτης επενδυτής δεν θα ικανοποιούνταν με το αρνητικό ή οριακό ασφάλιστρο κινδύνου το οποίο ήταν έτοιμη να αποδεχτεί η TK για τις αυξήσεις κεφαλαίων που αναφέρονται στις αιτιολογικές σκέψεις 47 έως 49 ανωτέρω. Εάν είναι απαραίτητο, αυτό μπορεί να επιβεβαιωθεί από εμπειρικά στοιχεία για τις αναμενόμενες αποδόσεις στην αγορά ακινήτων του Åland.
- (54) Σύμφωνα με έκθεση ⁽¹⁶⁾ της KPMG της 10ης Ιουλίου 2007, που πραγματοποιήθηκε κατ' ανάθεση των φινλανδικών αρχών και υποβλήθηκε στην Επιτροπή στις 17 Ιουλίου 2007, η απόδοση που απαιτούσαν οι ιδιώτες επενδυτές για επενδύσεις σε κτιριακές εγκαταστάσεις γραφείων στο Åland είναι 7 % (και 8 % για βιομηχανική χρήση). Μολονότι η έκθεση αυτή συντάχθηκε μετά τη λήψη των επενδυτικών αποφάσεων

(16) KPMG «Projekt Tower», 10.7.2007.

της TK που εξετάζονται στην παρούσα απόφαση, είναι παρά όλα αυτά συναφής, εφόσον η έκθεση βασίζεται σε παρατηρήσεις προηγούμενων επενδύσεων και δεν υπάρχει εμφανής λόγος να θεωρηθεί ότι η απαιτούμενη απόδοση θα ήταν σημαντικά χαμηλότερη κατά τα προηγούμενα έτη. Σε κάθε περίπτωση, παρέχει πειστικές ενδείξεις ότι οι αποδόσεις τις οποίες ανέμενε η ΑΙ δεν θα ήταν επαρκείς για έναν ιδιώτη επενδυτή.

- (55) Η Φινλανδία ισχυρίστηκε ότι, παρά τη χαμηλή ή μηδενική αναμενόμενη απόδοση, οι επενδύσεις είναι σύμφωνες με το ΚΙΕΟΑ, διότι i) πριν από την έναρξη της κατασκευής, η ΑΙ είχε προσεγγίσει δυνητικούς μισθωτές και ήταν βέβαιη ότι θα επιτύγχανε ποσοστό εγκατάστασης τουλάχιστον 80 % και ii) ενόψει των χρηματοοικονομικών επιδόσεων της ΑΙ (και κατ'εξοχήν του έργου iTiden) τα έτη από το 2004 και μετά και των αποδόσεων κεφαλαίου που θα επιτυγχάνονταν, οι επενδύσεις θα ήταν αποδοτικές.
- (56) Ως προς αυτό, χωρίς να είναι αναγκαίο να αξιολογηθούν οι χρηματοοικονομικές επιδόσεις της ΑΙ τα επόμενα έτη, αρκεί να επαναληφθεί ότι το ζήτημα δεν είναι αν τα σημερινά αποτελέσματα της εταιρείας είναι επαρκή, αλλά αν, βάσει των στοιχείων που ήταν γνωστά και θα μπορούσαν να ληφθούν υπόψη κατά τον χρόνο που η TK αποφάσισε να διαθέτει κρατικούς πόρους στην ΑΙ (σε σχέση με το αναμενόμενο ποσοστό εγκατάστασης του 80 %), ένας ιδιώτης επενδυτής που ενεργεί με τους όρους της αγοράς θα είχε διαθέσει τα ίδια κεφάλαια στην εταιρεία. Για τους ανωτέρω λόγους, η Επιτροπή θεωρεί ότι ένας ιδιώτης επενδυτής δεν θα το είχε πράξει.
- (57) Κατά συνέπεια, η Επιτροπή κρίνει ότι οι αυξήσεις κεφαλαίου C-IV, C-V, C-VI, C-VII, C-X και C-XI απέφεραν στην ΑΙ πλεονέκτημα το οποίο δεν θα μπορούσε να εξασφαλίσει με τους όρους της αγοράς (17).

Οι υπόλοιπες αυξήσεις κεφαλαίου

- (58) Η Επιτροπή θα εξετάσει στη συνέχεια τις υπόλοιπες αυξήσεις κεφαλαίου που καλύπτονταν από την απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας οι οποίες, σύμφωνα με τις φινλανδικές αρχές, δεν συνδέονταν με το έργο iTiden.

Αύξηση κεφαλαίου C-I capital της 18ης Ιουνίου 1997

- (59) Βάσει των κανόνων για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που ίσχυαν την περίοδο που πραγματοποιήθηκε η υπό εξέταση εισφορά κεφαλαίου, οι επιχορηγήσεις ποσού κατώτερου των 100 000 ECU σε μια επιχείρηση σε διάστημα 3 ετών δεν συνιστούσαν κρατική ενίσχυση (18). Η παρούσα αύξηση

κεφαλαίου αφορά ποσό 84 094,30 ευρώ, δηλαδή κατά πολύ χαμηλότερο από το όριο *de minimis* των 100 000 ECU. Η ΑΙ δεν ωφελήθηκε από άλλο μέτρο σε διάστημα 3 ετών (19). Ως εκ τούτου, η εισφορά κεφαλαίου του 1997 δεν συνιστούσε σε καμία περίπτωση κρατική ενίσχυση, ανεξάρτητα από τις περιστάσεις υπό τις οποίες πραγματοποιήθηκε.

Αυξήσεις κεφαλαίου C-II και C-III της 22ας Ιουνίου 2000 και 10ης Οκτωβρίου 2000

- (60) Η Φινλανδία ανέφερε ότι σκοπός αυτών των μέτρων ήταν η κατασκευή ενός βιομηχανικού κτιρίου στο Norrböle, η ανακαίνιση ενός κτιρίου στο Mariehamn (C-II) και η αγορά βιομηχανικού ακινήτου στο ανατολικό τμήμα του Åland (C-III). Δεν υφίσταται, συνεπώς, σαφής σύνδεση με το επενδυτικό σχέδιο iTiden, το οποίο την περίοδο εκείνη δεν είχε ακόμη διαμορφωθεί με σαφήνεια (αυτό συνέβη το 2001 με την αγορά του γηπέδου).
- (61) Μολονότι τα συνολικά κέρδη της ΑΙ ήταν χαμηλά ή αρνητικά την περίοδο 1998-2007, αυτή παρουσίασε μέτριο κέρδος το 2000 και τα δύο προηγούμενα έτη και οι ζημιές άρχισαν το 2001. Η έρευνα έδειξε ότι η εταιρεία κάλυπτε τα έξοδά της και ότι διέθετε επαρκή ρευστότητα. Οι επενδύσεις που ήταν το κίνητρο γι' αυτές τις δύο αυξήσεις κεφαλαίου κρίνονται αναλογικές προς το μέγεθος και το «παραδοσιακό» επιχειρηματικό μοντέλο της ΑΙ πριν την επέκταση που συνδέεται με το έργο iTiden. Δεν υφίσταται, συνεπώς, επιτακτικός λόγος να θεωρηθεί ότι ένας ιδιώτης επενδυτής δεν θα αναλάμβανε τις ίδιες αυξήσεις κεφαλαίου και δεν υπάρχουν σαφή στοιχεία που να αποδεικνύουν την ύπαρξη πλεονεκτήματος προς όφελος της ΑΙ.
- (62) Μέχρι το 2000, οι επιχειρηματικές συναλλαγές της ΑΙ παρουσίαζαν χαμηλές, αλλά θετικές αποδόσεις (της τάξης των 9 000 ευρώ έως 38 000 ευρώ την περίοδο 1997-2000). Οι δραστηριότητες της ΑΙ ήταν σύμφωνες με το σχέδιο της επιχείρησης εκείνης της περιόδου. Η ΑΙ ήταν ιδιοκτήτης και μίσθωσε αποθήκες και γραφεία στις νήσους Åland. Τα ακίνητα που ανήκαν στην ιδιοκτησία της ΑΙ απέφεραν πολύ σταθερά έσοδα μέχρι το 2000, γεγονός που εξηγεί και τις σταθερές οικονομικές επιδόσεις της εταιρείας. Ο κύκλος εργασιών της ΑΙ ήταν της τάξης των 95 000 — 101 000 ευρώ την περίοδο 1997-2000. Συνεπώς, αν και με σχετικά χαμηλό κύκλο εργασιών, η ΑΙ ήταν σε θέση να διατηρεί μια αποδοτική δραστηριότητα.
- Οι αυξήσεις κεφαλαίου C-VIII και C-IX της 30ής Σεπτεμβρίου 2004 και 16ης Ιουνίου 2005
- (63) Κατά τις φινλανδικές αρχές, αυτές οι αυξήσεις κεφαλαίου χρησιμοποιήθηκαν για την αγορά βιομηχανικού ακινήτου (C-VIII) και για την κατασκευή στεγάστρου στο αεροδρόμιο Jomala στα περίχωρα του Mariehamn (C-IX).

(17) Είναι ακριβές ότι η άσκηση κεφαλαίου C-IV πραγματοποιήθηκε το 2001, δηλαδή πριν υποβληθεί η ανάλυση αποδοτικότητας το 2002. Δεν έχει υποβληθεί χωριστή ανάλυση των χρηματοοικονομικών παραδοχών στις οποίες βασίζεται η C-IV. Εντούτοις, εφόσον η εν λόγω αύξηση κεφαλαίου χρησιμοποιήθηκε για την αγορά του ακινήτου στο οποίο επρόκειτο να κατασκευαστεί το iTiden (και αυτή ήταν εξαρχής η πρόθεση), η Επιτροπή θεωρεί ότι η TK, στο βαθμό που δεν προσδοκούσε καμία απόδοση, δεν είχε λόγο να αναμένει καλύτερη απόδοση από το 3 % που προβλεπόταν το 2002.

(18) ΕΕ C 68 της 6.3.1996, σ. 9.

(19) Μολονότι η επίσημη διαδικασία κινήθηκε μόλις το 2008, η Επιτροπή είχε ζητήσει από τη Φινλανδία στοιχεία για τα μέτρα αυτά με επιστολή της 25ης Οκτωβρίου 2006, το οποίο εξηγεί γιατί η εισφορά κεφαλαίου του 1997 δεν καλύπτεται από τη δεκαετή περίοδο παραγραφής για την ανάκτηση.

- (64) Αν και δεν αιτιολογούνταν άμεσα από το έργο iTiden, τα μέτρα αυτά εφαρμόστηκαν σε περιπτώσεις τελείως διαφορετικές από αυτές των μέτρων C-II και C-III που εξετάστηκαν προηγουμένως. Οι αυξήσεις κεφαλαίου C-VIII και C-IX πραγματοποιήθηκαν το 2004 και το 2005 αντίστοιχα. Την περίοδο εκείνη, η ΑΙ λειτουργούσε με ζημία από το 2001. Αποτελεί κρίσιμο στοιχείο, επίσης, ότι η TK είχε ήδη πραγματοποιήσει επενδύσεις ποσού άνω των 2,25 εκατ. ευρώ στην ΑΙ από το 2001 γνωρίζοντας ότι η επένδυση αυτή δεν θα παρείχε απόδοση αποδεκτή από επενδυτή σε οικονομία αγοράς.
- (65) Η ανεπαρκής απόδοση της επένδυσης στο έργο iTiden, θα είχε αναπόφευκτα αρνητική επίπτωση στο συνολικό αποτέλεσμα της ΑΙ. Πράγματι, τα ίδια κεφάλαια μιας επιχείρησης δεν είναι ειδικού σκοπού, αλλά ανταλλάξιμα στοιχεία και πρέπει να αντισταθμίζονται από τη συνολική επίδοση της εταιρείας. Πρέπει, συνεπώς, να ήταν σαφές στην TK, όταν έλαβε τα μέτρα C-VIII και C-IX, ότι κάθε πρόσθετη αύξηση κεφαλαίου της ΑΙ θα ήταν απίθανο να αποφέρει επαρκή απόδοση στο προβλέψιμο μέλλον. Ένας επενδυτής σε οικονομία αγοράς θα ήταν διατεθειμένος να πραγματοποιήσει αυτές τις εισφορές κεφαλαίου, εάν οι εν λόγω επενδύσεις επέτρεπαν μια απόδοση της αγοράς από τη συνολική επίδοση της επιχείρησης (δηλαδή απόδοση που θα αντισταθμίζει τις χαμηλές αποδόσεις άλλων αυξήσεων κεφαλαίου), αλλά δεν υπάρχει κανένα στοιχείο που να υποδηλώνει ότι αναμενόταν να συμβεί αυτό. Η Φινλανδία δεν έδωσε καμία ειδική πληροφορία αναφορικά με τα εν λόγω μέτρα η οποία θα μπορούσε να μεταβάλει αυτή την άποψη. Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι κανένας ιδιώτης επενδυτής δεν θα χορηγούσε πρόσθετα κεφάλαια στην ΑΙ υπό αυτές τις περιστάσεις. Οι αυξήσεις κεφαλαίων C-VIII και C-IX απέφεραν, συνεπώς, στην ΑΙ πλεονέκτημα το οποίο δεν θα μπορούσε να λάβει στην αγορά.

5.1.2.2. Οι εγγυήσεις δανείων

- (66) Όταν εκτιμά αν εγγυήσεις ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, η Επιτροπή εφαρμόζει τις αρχές που ορίζονται στην ανακοίνωσή της για τις εγγυήσεις. Το σημείο 3.2 της ανακοίνωσης ορίζει τους όρους που συνήθως είναι επαρκείς για να αποκλειστεί η ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης σε μια εγγύηση η οποία παρέχεται από δημόσιες αρχές. Εντούτοις, οι όροι αυτοί δεν πληρούνται όσον αφορά τις εγγυήσεις G-I, G-II και G-III (αρκεί να αναφερθεί ότι οι εγγυήσεις αυτές κάλυπταν το 100 % των υφισταμένων δανείων [βλέπε σημείο 3.2 γ) της ανακοίνωσης περί εγγυήσεων]).
- (67) Η Επιτροπή καταρχήν επισημαίνει ότι η χρηματοοικονομική κατάσταση της ΑΙ την περίοδο κατά την οποία χορηγήθηκαν οι εγγυήσεις ήταν αρκετά ισχυρή, ώστε να μην αποκλειστεί η δυνατότητα της εταιρείας να λάβει δάνεια στην αγορά χωρίς εγγυήσεις. Η εταιρεία δεν ήταν προβληματική επιχείρηση κατά την έννοια των κατευθυντήριων γραμμών της Επιτροπής για τις ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης⁽²⁰⁾. Δεν

μπορεί να κριθεί με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία ότι η ΑΙ ήταν επιχείρηση που δεν θα επιβίωνε χωρίς κρατική ενίσχυση. Κατά τη διάρκεια των ετών πριν τις εισφορές κεφαλαίου, δηλαδή πριν την έναρξη της υλοποίησης του έργου iTiden, οι χρηματοοικονομικές επιδόσεις της ΑΙ ήταν σταθερές και οι επιχειρηματικές δραστηριότητές της παρουσίαζαν μετρίως θετικά αποτελέσματα. Ο λόγος για τον οποίο οι δημόσιες αρχές άρχισαν τις μαζικές εισφορές κεφαλαίου το 2001 δεν ήταν η διάσωση της επιχείρησης, αλλά η χρηματοδότηση της ανάπτυξής της. Χωρίς την ενίσχυση με μορφή αυξήσεων κεφαλαίου η ΑΙ δεν θα πτώχευε, αλλά θα ήταν μια μικρότερη επιχείρηση που θα εξακολουθούσε να έχει πρόσβαση στις χρηματαγορές. Η Επιτροπή δεν μπορεί, συνεπώς, να θεωρήσει ότι η ΑΙ δεν θα είχε πρόσβαση στις αγορές πίστώσεων χωρίς εγγυήσεις. Το ερώτημα είναι, λοιπόν, αν οι εγγυήσεις προσέδωσαν στην επιχείρηση πλεονέκτημα υπό μορφή χαμηλότερου δανειακού κόστους από αυτό με το οποίο θα επιβαρυνόταν με τους όρους της αγοράς, εάν δεν υπήρχε εγγύηση.

- (68) Το επόμενο ζήτημα που πρέπει να εξεταστεί είναι αν εφαρμόζονταν ικανοποιητική προμήθεια για τις εγγυήσεις, συγκρίσιμη με αυτήν που θα χρέωνε ένας ιδιώτης πάροχος εγγύησης. Στην παρούσα περίπτωση, η Επιτροπή δεν εντόπισε ιδιωτικές εγγυήσεις που να επιτρέπουν απευθείας σύγκριση. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η Επιτροπή συγκρίνει το συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος του δανείου με εγγύηση, περιλαμβανομένου του επιτοκίου του δανείου και της προμήθειας της εγγύησης, με την προμήθεια της αγοράς για ένα παρόμοιο δάνειο χωρίς εγγύηση⁽²¹⁾.
- (69) Στις 9 Οκτωβρίου 2003, μια εμπορική τράπεζα, [...] (*), χορήγησε στην ΑΙ δάνειο ποσού [...] ευρώ έναντι εξασφάλισης με μορφή [...]. Το επιτόκιο ορίστηκε σε [...] % ετησίως έως τις 15 Ιανουαρίου 2007⁽²²⁾.
- (70) Μολονότι το δάνειο αυτό χορηγήθηκε ταυτόχρονα με την εγγύηση G-1, η Επιτροπή δεν θεωρεί ότι είναι κατάλληλο για σύγκριση με το κόστος αυτού του μέτρου. Πράγματι, από τον Ιούνιο του 2000 έως τον Μάρτιο του 2003, η ΑΙ έλαβε πέντε εισφορές κεφαλαίου συνολικού ύψους 2 208 595,01 ευρώ. Μια κρατική στήριξη αυτού του μεγέθους επηρέασε αναπόφευκτα την εκτίμηση κινδύνου από την [...] πριν χορηγήσει το δάνειο και, κατά συνέπεια, βελτίωσε τους όρους του δανείου, συμπεριλαμβανομένου του κόστους, σε σύγκριση με τους όρους που θα μπορούσε να επιτύχει η επιχείρηση στις αγορές, εάν οι αυξήσεις κεφαλαίου δεν ενείχαν στοιχείο κρατικής ενίσχυσης. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρήσει ότι το επιτόκιο για το χωρίς εγγύηση δάνειο του 2003 (ή οποιοδήποτε μεταγενέστερο δάνειο) αντανάκλα με ακρίβεια τους όρους πίστωσης

⁽²¹⁾ Ανακοίνωση περί εγγυήσεων, σημείο 3.2 δ).

^(*) Στοιχεία που καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο.

⁽²²⁾ Μετά τις 15 Ιανουαρίου 2007, το επιτόκιο υποτίθεται ότι μεταβλήθηκε σε [...] + [...] μονάδες βάσης.

⁽²⁰⁾ ΕΕ C 244 της 1.10.2004, σ. 2.

- της ΑΙ, εάν δεν υπήρχε κρατική ενίσχυση, και δεν μπορεί να το χρησιμοποιήσει ως αξιόπιστο και ασφαλές στοιχείο σύγκρισης για το κόστος των δανείων που καλύπτονταν από τις εγγυήσεις που παρείχε η TK.
- (71) Η Επιτροπή θεωρεί ότι, εάν δεν υπάρχει κανένα άλλο αξιόπιστο στοιχείο σε σχέση με συγκρίσιμα δάνεια με τους όρους της αγοράς, η ανακοίνωση για τα επιτόκια αναφοράς⁽²³⁾ παρέχει το κατάλληλο στοιχείο σύγκρισης, ανεξαρτήτως δικαιούχου, για να εκτιμηθεί αν τα μέτρα G-I, G-II και G-III ήταν σύμφωνα με τους όρους της αγοράς. Η ανακοίνωση για το επιτόκιο αναφοράς παρέχει αντιπροσωπευτικό επιτόκιο της αγοράς, επιτόκιο για τον υπολογισμό του στοιχείου της ενίσχυσης στα μέτρα ενισχύσεων. Η μέθοδος καθορισμού του επιτοκίου αναφοράς βασίζεται στους εξής δύο συντελεστές: στη βαθμολογία της δανειολήπτριας επιχείρησης και το επίπεδο των παρεχόμενων εξασφαλίσεων για το δάνειο. Η ανακοίνωση διακρίνει πέντε κατηγορίες βαθμολόγησης (υψηλή [AAA-A], καλή [BBB], ικανοποιητική [BB], χαμηλή [B] και κακή [CCC και κάτω]) και τρία επίπεδα εξασφαλίσεων (υψηλές, συνήθεις και χαμηλές) για κάθε κατηγορία βαθμολογίας.
- (72) Στις 18 Ιουνίου 2010, η Φινλανδία υπέβαλε στην Επιτροπή έκθεση της εταιρείας συμβούλων [...] η οποία παρέχει επίσημα βαθμολόγηση της ΑΙ για τον μήνα Δεκέμβριο κάθε έτους. Η βαθμολογία έχει αναδρομικό χαρακτήρα και βασίζεται στα στοιχεία που είναι διαθέσιμα στο τέλος κάθε οικονομικού έτους (δηλαδή η βαθμολογία που δόθηκε τον Δεκέμβριο του 2002 εξετάζει αναδρομικά την κατάσταση της επιχείρησης το 2002). Η [...] συνέταξε την έκθεση βαθμολόγησης περιγράφοντας τη συνολική χρηματοοικονομική κατάσταση και την ανάπτυξη της εταιρείας και καλύπτοντας τους ακόλουθους τομείς αξιολόγησης: ανάπτυξη, αποδοτικότητα, ταμειακές ροές, ρευστότητα, φερεγγυότητα και υποχρεώσεις. Η εφαρμοζόμενη κλίμακα βαθμολόγησης έχει πέντε κατηγορίες βαθμολογίας: άριστη (A + και A), καλή (A- και B+), ικανοποιητική (B και B-), επαρκής (C + και C) και κακή (C- και D), επιτρέποντας απευθείας σύγκριση με την κλίμακα βαθμολόγησης της ανακοίνωσης για τα επιτόκια αναφοράς.
- (73) Τον Δεκέμβριο του 2002, 2003 και 2004, η [...] βαθμολόγησε την ΑΙ αντίστοιχα στις κατηγορίες C+, C + και C, τοποθετώντας την εταιρεία στην κατηγορία «επαρκής». Η κατηγορία αυτή αντιστοιχεί στην κατηγορία βαθμολογίας «χαμηλή» της ανακοίνωσης για τα επιτόκια αναφοράς. Για μια επιχείρηση με «χαμηλή» βαθμολογία, τα περιθώρια δανείου που πρέπει να προστίθενται στο βασικό επιτόκιο βάσει της ανακοίνωσης για το επιτόκιο αναφοράς κυμαίνονται, ανάλογα με την παρεχόμενη εξασφάλιση, από 220 μονάδες βάσης για υψηλές εξασφαλίσεις έως 650 μονάδες βάσης για χαμηλές εξασφαλίσεις. Τον Δεκέμβριο του 2005, η [...] κατέταξε την ΑΙ στην κατηγορία B- (ικανοποιητική), η οποία αντιστοιχεί σε βαθμολογία «ικανοποιητική» σύμφωνα με την ανακοίνωση για το επιτόκιο αναφοράς.
- (74) Στις 27 Ιουνίου 2011, η Φινλανδία υπέβαλε συμπληρωματικά στοιχεία σχετικά με τη βαθμολόγηση και τις εξασφαλίσεις των δανείων. Η βαθμολόγηση έγινε από την [...], την τράπεζα που χορήγησε τα χωρίς εγγυήσεις δάνεια στην ΑΙ και δύο από τα δάνεια με εγγυήσεις. Το σύστημα βαθμολόγησης της [...] χρησιμοποιεί ένα σύστημα γραμμάτων για τα έτη 2000 έως 2003, το οποίο συμπληρώνεται με μονολεκτικούς χαρακτηρισμούς. Η βαθμολογία είναι απευθείας συγκρίσιμη με την κλίμακα βαθμολόγησης της ανακοίνωσης για τα επιτόκια αναφοράς. Για την περίοδο από το 2005 και μετά, η βαθμολογία παρέχεται από την [...], εταιρεία συμβούλων παρόμοια με την [...]. Το 2003 και το 2004, η [...] βαθμολόγησε την ΑΙ με B- (ικανοποιητική) και A (ικανοποιητική), η οποία αντιστοιχεί σε βαθμολογία «ικανοποιητική» κατά την έννοια της ανακοίνωσης για επιτόκια αναφοράς. Αυτό σημαίνει ότι, για το 2003 και το 2004, η [...] βαθμολόγησε τη ΑΙ μία κατηγορία υψηλότερα απ' ό,τι η [...]. Για το 2005, η [...] βαθμολόγησε την ΑΙ με A (ικανοποιητική), η οποία αντιστοιχεί σε βαθμολογία «ικανοποιητική» σύμφωνα με την ανακοίνωση για τα επιτόκια αναφοράς και, με τον τρόπο αυτό, κατατάσσει την ΑΙ στην ίδια κατηγορία που την κατατάσσει και η [...].
- (75) Η Επιτροπή έχει την άποψη ότι, για να εκτιμηθεί αν οι εγγυήσεις G-I, G-II και G-III χορηγήθηκαν με τους όρους της αγοράς, πρέπει να εφαρμοστεί η βαθμολογία της [...]. Λαμβάνοντας υπόψη ότι πριν από τη χορήγηση της πρώτης εγγύησης G-I τον Οκτώβριο του 2003, η ΑΙ είχε ήδη λάβει πέντε εισφορές κεφαλαίου συνολικού ύψους 2 208 595,01 ευρώ, κάθε βαθμολογία της επιχείρησης το 2003 είναι πιθανό να επηρεάστηκε από το σημαντικό ποσό της κρατικής στήριξης. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να εφαρμόσει την πιο συντηρητική βαθμολογία που έδωσε η [...]. Αυτό έχει αντίκτυπο για το 2003 και το 2004, εφόσον για αυτά τα δύο έτη η [...] βαθμολόγησε την ΑΙ μία κατηγορία χαμηλότερα απ' ό,τι η [...]. Πρέπει επίσης να επισημανθεί, ότι η [...] χορήγησε στην ΑΙ δάνεια με την εγγύηση της TK, ενώ συγχρόνως παρείχε και τη βαθμολογία της ΑΙ, γεγονός το οποίο θα μπορούσε να επηρεάσει την εκτίμηση. Η [...] δεν συμμετείχε στις χρηματοοικονομικές συναλλαγές και, συνεπώς, είναι λιγότερο πιθανό να επηρεάστηκε άμεσα η εκτίμησή της από μη δέουσες εκτιμήσεις που συνδέονται με την κρατική ενίσχυση.
- (76) Κατά συνέπεια, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις ακόλουθες βαθμολογίες της ΑΙ για την εφαρμογή της ανακοίνωσης για το επιτόκιο αναφοράς: χαμηλή (B) το 2003 και 2004 και ικανοποιητική (BB) το 2005.
- (77) Όσον αφορά τις εξασφαλίσεις, η ΑΙ παρείχε εξασφαλίσεις στην ονομαστική αξία των εγγυήσεων υπό μορφή υποθηκών για τα ακίνητα στα οποία κατασκευάστηκε το έργο iTiden. Η Φινλανδία δεν υπέβαλε τα στοιχεία βάσει της υποσημείωσης 2 της ανακοίνωσης για το επιτόκιο αναφοράς σχετικά με τη ζημία σε περίπτωση αθέτησης υποχρεώσεων (ZAY). Τα στοιχεία αυτά βοηθούν στον καθορισμό του επιπέδου των εξασφαλίσεων και των δανειακών περιθωρίων που πρέπει να προστεθούν στο βασικό επιτόκιο. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή ζήτησε πληροφορίες σχετικά με την προτεραιότητα των υποθηκών και την αξία των περιουσιακών στοιχείων κατά τον

(23) EE C 14 της 19.1.2008, σ. 6.

χρόνο παροχής των εγγυήσεων. Η Φινλανδία δεν διαθέτει αποτιμήσεις της αξίας του ακινήτου όταν ελήφθησαν τα μέτρα εγγυήσεων. Οι φινλανδικές αρχές ισχυρίστηκαν, ωστόσο, ότι η αξία του ακινήτου αυξήθηκε με την πάροδο του χρόνου, όσο προχωρούσε το έργο. Σύμφωνα με τη Φινλανδία, η τιμή του ακινήτου το 2010 ανερχόταν σε [...] ευρώ.

- (78) Όσον αφορά την προτεραιότητα της εξασφάλισης, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, για τις εγγυήσεις G-1 και G-1, η ΚΠ είχε τον υψηλότερη προτεραιότητα εξασφάλισης έναντι όλων των υποθηκών στο ακίνητο. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι εμπορικές τράπεζες χορήγησαν μη εγγυημένα δάνεια στην ΑΙ και δέχθηκαν ως εξασφαλιστές υποθήκες χαμηλότερης προτεραιότητας για το ίδιο ακίνητο (και κατ' επέκταση λιγότερο ισχυρές εξασφαλίσεις) από την εξασφάλιση που έλαβε η TK. Με βάση τα ανωτέρω, και ελλείψει καλύτερων αποδεικτικών στοιχείων, η Επιτροπή τεκμαίρει ότι το επίπεδο εξασφάλισης των εγγυήσεων ήταν «φυσιολογικό» για τον σκοπό της εφαρμογής της ανακοίνωσης για τις εγγυήσεις.
- (79) Με βάση τα ανωτέρω, το επιτόκιο αναφοράς θα εκτιμηθεί χωριστά για κάθε εγγύηση την οποία έλαβε η ΑΙ από την TK.
- (80) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, για όλες τις εγγυήσεις που παραχωρήθηκαν στην ΑΙ, οι προμήθειες αποτελούνταν από δύο μέρη: i) μια τακτική προσαύξηση, που καταβάλλεται ετησίως και εκφράζεται ως ποσοστό του υπόλοιπου άληκτου κεφαλαίου του δανείου και ii) μια «εφάπαξ» προμήθεια, επίσης εκφρασμένη ως ποσοστό του ποσού του δανείου, αλλά καταβάλλεται άπαξ, με την έκδοση της εγγύησης. Στην κατωτέρω εκτίμηση, το συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος των εγγυημένων δανείων περιλαμβάνει μόνο την ετήσια προσαύξηση. Σύμφωνα με το σημείο 4.2 της ανακοίνωσης για τις εγγυήσεις, το στοιχείο της ενίσχυσης μιας εγγύησης πρέπει να υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της αγοραίας τιμής (στην προκειμένη περίπτωση το επιτόκιο αναφοράς) και της τιμής που καταβάλλεται πράγματι. Η τιμή που κατέβαλε πράγματι η ΑΙ περιλαμβάνει την ετήσια προσαύξηση και μια άπαξ προμήθεια που καταβλήθηκε μία φορά. Για πρακτικούς λόγους, η εφάπαξ προμήθεια θα εξεταστεί κατωτέρω στο τμήμα 8.2 που αφορά την ανάκτηση, εφόσον είναι ευκολότερο να αφαιρεθεί το ποσό της εφάπαξ προμήθειας από το ποσό της ενίσχυσης που πρέπει να ανακτηθεί. Σε κάθε περίπτωση, ακόμη και αν οι εφάπαξ προμήθειες προστίθεντο στο συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος των εγγυημένων δανείων, το συμπέρασμα ως προς την παρουσία ενίσχυσης δεν θα άλλαζε. Η εφάπαξ προμήθεια επηρεάζει μόνο το ποσό της ενίσχυσης που χορηγήθηκε στην ΑΙ.

Εγγύηση G-I

- (81) Η εγγύηση G-1 παρασχέθηκε από την TK στις 9 Οκτωβρίου 2003 για δάνειο ύψους [...] ευρώ της [...] στην ΑΙ (πίστωση υπ' αριθ. [...]). Ως εξασφάλιση για ενδεχόμενες απαιτήσεις βάσει της εγγύησης, η ΑΙ έδωσε το ακίνητο σε υποθήκη. Το επιτόκιο του δανείου ορίστηκε στο [...] μέχρι τις 15 Ιανουαρίου 2007⁽²⁴⁾. Η προμήθεια εγγύησης ήταν

⁽²⁴⁾ Σύμφωνα με τα στοιχεία που υπέβαλε η Φινλανδία, το επιτόκιο αυτό έπρεπε να εφαρμοστεί μέχρι τις 15 Ιανουαρίου 2007, όταν μεταβλήθηκε σε [...] + [...] μονάδες βάσης. Εντούτοις, μετά από αναδιαπραγμάτευση των όρων αυτού του εγγυημένου δανείου, από τις 13 Δεκεμβρίου 2005, το επιτόκιο καθορίστηκε στο [...] μέχρι τις 15 Ιανουαρίου 2007, όταν μεταβλήθηκε σε [...] + [...] μονάδες βάσης. Στις 14 Ιανουαρίου 2009, το επιτόκιο μεταβλήθηκε σε [...] + [...] μ.β. και στις 12 Φεβρουαρίου 2011 τροποποιήθηκε εκ νέου σε [...] + [...] μ.β.

[...] % του ποσού του δανείου ετησίως⁽²⁵⁾. Συνεπώς, το συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος του εγγυημένου δανείου όταν χορηγήθηκε το δάνειο ανερχόταν στο [...] % ετησίως, το οποίο έπρεπε να συγκριθεί με επιτόκιο αναφοράς υπολογιζόμενο για την εγγύηση βάσει του βασικού επιτοκίου και ενός περιθωρίου που εξαρτάται από τη βαθμολογία της ΑΙ και το επίπεδο εξασφάλισης του δανείου. Το ετήσιο βασικό επιτόκιο EURIBOR στις 9 Οκτωβρίου 2003 ήταν 2,35 %. Εκείνη τη χρονική στιγμή, η βαθμολογία της ΑΙ ήταν «χαμηλή» κατά την έννοια της ανακοίνωσης για το επιτόκιο αναφοράς. Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι το επίπεδο εξασφάλισης του δανείου ήταν φυσιολογικό, από την άποψη ότι το δανειακό περιθώριο που πρέπει να προστεθεί στο βασικό επιτόκιο είναι 400 μονάδες βάσης. Κατά συνέπεια, το επιτόκιο αναφοράς για το δάνειο αυτό ανέρχεται σε 6,235 %, το οποίο είναι υψηλότερο από το συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος της G-1 που ανέρχεται σε [...] % ετησίως.

- (82) Επιπλέον, από τις 6 Σεπτεμβρίου 2004, η TK μείωσε την προμήθεια εγγύησης για την G-1 σε [...] %. Έτσι, το συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος του εγγυημένου δανείου ανήλθε σε [...] %, δηλαδή κατά [...] μονάδες βάσης κάτω από το επιτόκιο αναφοράς, δημιουργώντας με τον τρόπο αυτό αντίστοιχο πλεονέκτημα για την ΑΙ.

Εγγύηση G-II

- (83) Στις 2 Νοεμβρίου 2004, η ΑΙ έλαβε δάνειο ύψους [...] ευρώ από την [...] (αριθμός πίστωσης [...]). Το δάνειο αυτό εξασφαλίστηκε με εγγύηση της TK, για την οποία η ΑΙ παρείχε ασφάλεια υπό μορφή εμπράγματος δικαιώματος επί ακίνητης περιουσίας. Το επιτόκιο ορίστηκε σε [...] + [...] μονάδες βάσης και η προμήθεια εγγύησης σε [...] % του ποσού του δανείου ετησίως, οπότε το συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος αυτού του εγγυημένου δανείου ήταν [...] % ετησίως⁽²⁶⁾.
- (84) Το επιτόκιο αναφοράς για την G-II έπρεπε να υπολογιστεί βάσει του ετήσιου Eurobor στις 2 Νοεμβρίου 2004, το οποίο ήταν 2,314 %. Εκείνη τη χρονική στιγμή, η βαθμολογία της ΑΙ ήταν «χαμηλή» κατά την έννοια της ανακοίνωσης για το επιτόκιο αναφοράς. Λαμβάνοντας υπόψη ένα φυσιολογικό επίπεδο εξασφάλισης, το επιτόκιο αναφοράς για το δάνειο αυτό ανέρχεται σε 6,314 % ετησίως, το οποίο είναι υψηλότερο από το συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος της G-II που ανέρχεται σε [...] % ετησίως. Από τη σύγκριση του κόστους αυτού του νέου εγγυημένου δανείου με το επιτόκιο αναφοράς συνάγεται ότι το συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος του καλυπτόμενου από την εγγύηση G-II δανείου ήταν τουλάχιστον κατά [...] μονάδες βάσης χαμηλότερο από το επιτόκιο αναφοράς, με αποτέλεσμα να παρέχεται οικονομικό πλεονέκτημα στην ΑΙ. Σύμφωνα με τα στοιχεία

⁽²⁵⁾ Αυτό δεν περιλαμβάνει την εφάπαξ προμήθεια [...] % του δανείου, δηλαδή ποσό 19 500 ευρώ. Αυτό θα εξεταστεί στη συνέχεια στο τμήμα που αφορά την ανάκτηση της ενίσχυσης.

⁽²⁶⁾ Αυτό δεν περιλαμβάνει την εφάπαξ προμήθεια [...] % του δανείου, ήτοι ποσό 2 900 ευρώ. Αυτό θα εξεταστεί στη συνέχεια στο τμήμα που αφορά την ανάκτηση της ενίσχυσης.

που έχει στη διάθεσή της η Επιτροπή, το επιτόκιο του εγγυημένου δανείου παρέμεινε αμετάβλητο από την έκδοσή του.

Εγγύηση G-III

(85) Στις 13 Δεκεμβρίου 2005, η TK εξέδωσε νέα εγγύηση προς όφελος της ΑΙ. Η εγγύηση αυτή επρόκειτο να καλύψει το «δάνειο αναφοράς», δηλαδή το αρχικώς μη εγγυημένο δάνειο της 9ης Οκτωβρίου 2003, οι όροι του οποίου τροποποιήθηκαν με αυτό τον τρόπο. Το επιτόκιο του δανείου μεταβλήθηκε εκείνη τη στιγμή σε [...] % ετησίως. Η προμήθεια εγγύησης ορίστηκε στο [...] % του ποσού του δανείου, που συνεπάγεται συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος [...] % ετησίως⁽²⁷⁾ (οι όροι που εφαρμόζονται από την ημερομηνία αυτή είναι ταυτόσημοι με εκείνους, που περιγράφονται ανωτέρω, οι οποίοι εφαρμόζονται στο δάνειο που καλύπτεται από την εγγύηση G-I, συμπεριλαμβανομένων των τροποποιήσεων του επιτοκίου με την πάροδο του χρόνου).

(86) Το επιτόκιο αναφοράς για την G-III πρέπει να υπολογιστεί βάσει του ετήσιου Euribor στις 12 Δεκεμβρίου 2005, το οποίο ήταν 2,769 %. Εκείνη τη χρονική στιγμή, η βαθμολογία της ΑΙ ήταν «κανονιστική» σύμφωνα με την ανακοίνωση για το επιτόκιο αναφοράς. Λαμβάνοντας υπόψη ένα φυσιολογικό επίπεδο εξασφάλισης, το επιτόκιο για το δάνειο αυτό είναι 4,969 % ετησίως. Το επιτόκιο αυτό είναι υψηλότερο από το συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος της G-III που ανέρχεται σε [...] % ετησίως. Κατά συνέπεια, η TK πρόσφερε στην ΑΙ χρηματοοικονομικό πλεονέκτημα τουλάχιστον [...] % ετησίως.

5.2. ΝΟΘΕΥΣΗ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΗ ΣΤΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

(87) Οι φινλανδικές αρχές ισχυρίστηκαν ότι τα υπό εξέταση μέτρα δεν επηρεάζουν τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών και, κατά συνέπεια, δεν συνιστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Για να υποστηρίξουν αυτό το επιχειρήμα, οι φινλανδικές αρχές στην ουσία ισχυρίστηκαν ότι η ΑΙ είναι μία μόνο από αρκετές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην αγορά ακινήτων και όχι η μεγαλύτερη από αυτές. Δεν υπάρχει συνεπώς απόδειξη ότι τα υπό εξέταση μέτρα, εάν θεωρηθεί ότι συνιστούν κρατική ενίσχυση, θα μπορούσαν να ενισχύσουν τη θέση της ΑΙ σε βάρος των ανταγωνιστών της.

(88) Η Επιτροπή δεν μπορεί να αποδεχθεί αυτό το επιχειρήμα. Το γεγονός ότι η ΑΙ έχει αποκομίσει οικονομικό πλεονέκτημα που δεν είχαν οι ανταγωνιστές της (και, όπως η Φινλανδία έχει επιβεβαιώσει, υπάρχουν αρκετοί άλλοι ανταγωνιστές στην αγορά ακινήτων του Åland) σημαίνει ότι η ΑΙ ήταν σε θέση να πραγματοποιήσει μεγάλες επενδύσεις και να επεκτείνει τις δραστηριότητές της με χρηματοοικονομικούς όρους πλεονεκτικότερους από αυτούς που ήταν διαθέσιμοι στους ανταγωνιστές της (οι οποίοι, χωρίς την ύπαρξη του πλεονεκτήματος που παρασχέθηκε στην ΑΙ, θα μπορούσαν

να αποφασίσουν να πραγματοποιήσουν παρόμοιες επενδύσεις). Δεν είναι απαραίτητο να αποδειχθεί ότι τα μέτρα επέτρεψαν στην ΑΙ να αποσπάσει μερίδια αγοράς από έναν συγκεκριμένο ανταγωνιστή της.

(89) Παρομοίως, το πλεονέκτημα που παραχωρήθηκε στην ΑΙ μπορούσε να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών. Είναι αλήθεια ότι το Åland είναι μια μικρή αγορά ενός αρχιπελάγους στο οποίο η πρόσβαση είναι δυνατή μόνο με θαλάσσια ή αεροπορικά μέσα και ότι εφαρμόζονται σε αυτήν ειδικοί περιορισμοί ως προς το δικαίωμα εγκατάστασης βάσει της Συνθήκης προσχώρησης της Φινλανδίας στην ΕΕ. Εντούτοις, εξακολουθεί να ισχύει το γεγονός ότι δεν υπάρχει απόλυτο εμπόδιο στις ξένες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο Åland και ασφαλώς κανένα εμπόδιο στο να πραγματοποιήσουν οι επιχειρήσεις αυτές επενδύσεις στην τοπική αγορά ακινήτων. Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι η Φινλανδία δεν αμφισβήτησε τη δήλωση που περιέχει η απόφαση για την κίνηση διαδικασίας ότι επιχειρήσεις με έδρα άλλα κράτη μέλη έχουν αγοράσει ακίνητα στο Åland. Κάθε πλεονέκτημα που παρασχέθηκε στην ΑΙ μέσω αυτών των μέτρων θα μπορούσε, τουλάχιστον δυνητικά, να έχει επίπτωση στις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών με την παράνομη ενίσχυση της θέσης της ΑΙ σε σχέση με τους δυνητικούς αλλοδαπούς ανταγωνιστές ή επενδυτές.

5.3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

(90) Για τους ανωτέρω λόγους, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι όλες οι αυξήσεις κεφαλαίου (με εξαίρεση τις C-I, C-II και C-III) και οι εγγυήσεις δανείων G-I, G-II και G-III συνιστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 της ΣΛΕΕ.

6. ΕΙΚΑΖΟΜΕΝΗ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

(91) Η Φινλανδία ισχυρίστηκε ότι τόσο οι εισφορές κεφαλαίου όσο και εγγυήσεις, εάν χαρακτηριστούν κρατικές ενισχύσεις, ήταν νόμιμες βάσει των καθεστώτων ενισχύσεων που είχαν τεθεί σε εφαρμογή πριν την προσχώρηση της Φινλανδίας στην ΕΕ και κοινοποιήθηκαν δεόντως στην Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ («ΕΕΕ») πριν την προσχώρηση στην ΕΕ με τα στοιχεία 93-074 (αυξήσεις κεφαλαίου) και 93-079 (εγγυήσεις).

(92) Το επιχειρήμα αυτό πρέπει να εξεταστεί βάσει των διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999. Σύμφωνα με το άρθρο 1 στοιχείο δ), «καθεστώς ενισχύσεων» είναι «κάθε πράξη βάσει της οποίας, χωρίς να απαιτούνται περαιτέρω μέτρα εκτέλεσης, μπορούν να χορηγούνται ατομικές ενισχύσεις σε επιχειρήσεις οι οποίες ορίζονται στην εν λόγω πράξη κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο και κάθε πράξη βάσει της οποίας μπορεί να χορηγηθεί ενίσχυση μη συνδεδεμένη με συγκεκριμένο σχέδιο σε μία ή περισσότερες επιχειρήσεις για αόριστο χρονικό διάστημα ή/και για απροσδιόριστο ποσό». Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999, «υφιστάμενη ενίσχυση» είναι «i) με την επιφύλαξη των άρθρων 144 και 172 της πράξης προσχώρησης της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας, όλες οι ενισχύσεις οι οποίες υφίσταντο πριν από

⁽²⁷⁾ Αυτό δεν περιλαμβάνει την εφάπαξ προμήθεια [...] % του δανείου, ήτοι ποσό 6 500 ευρώ. Αυτό θα εξεταστεί στη συνέχεια στο τμήμα που αφορά την ανάκτηση της ενίσχυσης.

την έναρξη ισχύος της Συνθήκης στο οικείο κράτος μέλος, δηλαδή καθεστώςτα ενισχύσεων και ατομικές ενισχύσεις που είχαν τεθεί σε εφαρμογή και εξακολουθούν να εφαρμόζονται και μετά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης».

- (93) Η Φινλανδία προσχώρησε στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα την 1η Ιανουαρίου 1995. Επιπλέον, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 172 της πράξης προσχώρησης της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας «[...]κρατικές ενισχύσεις χορηγούμενες από νέα κράτη μέλη κατά το 1994, οι οποίες όμως κατά παράβαση της συμφωνίας για τον ΕΟΧ και των διακανονισμών που έγιναν βάσει αυτής είτε δεν κοινοποιήθηκαν στην Εποπτεύουσα Αρχή ή κοινοποιήθηκαν μεν αλλά χορηγήθηκαν προτού ακόμη η Εποπτεύουσα Αρχή ΕΖΕΣ λάβει απόφαση, δεν πρέπει κατά συνέπεια να θεωρούνται ως υφιστάμενες κρατικές ενισχύσεις σύμφωνα με το άρθρο 93 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ [...]».
- (94) Ακόμη, σύμφωνα με το άρθρο 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999, «νέα ενίσχυση» είναι «κάθε ενίσχυση, δηλαδή τα καθεστώςτα ενισχύσεων και οι ατομικές ενισχύσεις, οι οποίες δεν αποτελούν υφιστάμενη ενίσχυση, καθώς και οι μεταβολές υφισταμένων ενισχύσεων»⁽²⁸⁾.
- (95) Τέλος, το άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004, της Επιτροπής, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ⁽²⁹⁾ ορίζει τη μεταβολή υφιστάμενης ενίσχυσης ως «κάθε αλλαγή, πλην των τροποποιήσεων καθαρά τυπικού ή διοικητικού χαρακτήρα, που δεν είναι ικανή να επηρεάσει την εκτίμηση του συμβιβασμού του εκάστοτε μέτρου ενίσχυσης με την κοινή αγορά. Ωστόσο, η αύξηση του αρχικού προϋπολογισμού ενός υφισταμένου καθεστώτος ενισχύσεων κατά ποσοστό έως 20 % δεν λογίζεται ως μεταβολή υφιστάμενης ενίσχυσης».
- (96) Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι ένα μέτρο που ελήφθη πριν την προσχώρηση και συνιστά καθεστώς κρατικής ενίσχυσης μπορεί να θεωρηθεί υφιστάμενη ενίσχυση εάν πληρούνται δύο όροι. Ο πρώτος όρος είναι το καθεστώς ενίσχυσης να έχει τεθεί σε εφαρμογή πριν την έναρξη της ισχύος της Συνθήκης ΕΚ και ο δεύτερος όρος είναι να μην έχει επέλθει ουσιαστική τροποποίηση της ενίσχυσης.
- (97) Η Επιτροπή θα εκτιμήσει το επιχείρημα της Φινλανδίας σχετικά με τη νομιμότητα της ενίσχυσης χωριστά για τα δύο εικαζόμενα συστήματα ενισχύσεων.
- 6.1. ΤΟ ΕΙΚΑΖΟΜΕΝΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ (93-079)
- (98) Η Επιτροπή θα εκτιμήσει πρώτα αν τα μέτρα συνιστούν καθεστώς ενισχύσεων κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999.

⁽²⁸⁾ Στην υπόθεση *Γιβραλτάρ κατά Επιτροπής* (συνεδικασθείσες υποθέσεις T-195/01 και T-207/01 *κυβέρνηση Γιβραλτάρ κατά Επιτροπής* [2002] Συλλογή II-2309, σκέψεις 109-111), το Πρωτοδικείο επισήμανε ότι, βάσει του άρθρου 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/99, «οι μεταβολές υφισταμένων ενισχύσεων» πρέπει να θεωρούνται ως νέες ενισχύσεις. Συνεπώς, μόνο η τροποποίηση μιας ενίσχυσης μπορεί να χαρακτηριστεί ως νέα ενίσχυση. Εντούτοις, όταν η τροποποίηση επηρεάζει την ίδια την ουσία του αρχικού καθεστώτος, διότι δεν αποτελεί στοιχείο αποσπασίμο από αυτό το καθεστώς, αυτό το καθεστώς μετατρέπεται σε νέο καθεστώς ενίσχυσης (συνεδικασθείσες υποθέσεις T-254/00, T 270/00 και T 277/00 *Hotel Cipriani κατά Επιτροπής*, απόφαση της 28.11.2008, αιτιολογικές σκέψεις 358 έως 359).

⁽²⁹⁾ ΕΕ L 140 της 30.4.2004, σ. 1.

(99) Η εθνική νομική βάση για το καθεστώς εγγυήσεων είναι ο περιφερειακός νόμος για τις περιφερειακές εγγυήσεις στη βιομηχανία και ορισμένους άλλους τομείς επιχειρηματικότητας (ÅFS 1966:14)⁽³⁰⁾ που εκδόθηκε το 1966 και τροποποιήθηκε με τους νόμους ÅFS 1979:84, 1982:37, 1988:53, 1992:9, 1994:29, 1996:56 και 2002:23. Όσον αφορά τον προϋπολογισμό ή «το σύνολο των πιστώσεων» κατά το χρόνο προσχώρησης της Φινλανδίας στην ΕΚ, ο περιφερειακός νόμος του 1966 όριζε ότι «το ποσό των εκκρεμών εγγυήσεων ή δανείων⁽³¹⁾ δεν μπορεί σε καμία στιγμή να υπερβαίνει τα 20 000 000 FIM». Από την άλλη πλευρά, το εν λόγω μέτρο δεν προβλέπει προσωρινό περιορισμό στην εφαρμογή του.

(100) Με βάση τα ανωτέρω και τις διατάξεις του εθνικού νόμου, τα μέτρα φαίνεται εκ πρώτης όψεως ότι ικανοποιούν τον ορισμό του καθεστώτος ενισχύσεων, εφόσον φαίνεται ότι ο νόμος επιτρέπει τις ενισχύσεις οι οποίες δεν συνδέονται με ένα συγκεκριμένο έργο το οποίο ανατίθεται σε μία ή περισσότερες επιχειρήσεις για απεριόριστο διάστημα. Το εν λόγω εικαζόμενο καθεστώς ενισχύσεων τέθηκε σε εφαρμογή την 1η Σεπτεμβρίου 1982, δηλαδή πολύ πριν την 1η Ιανουαρίου 1994, και κοινοποιήθηκε στην ΕΕ. Έτσι, ικανοποιείται ο πρώτος όρος για τις υφιστάμενες ενισχύσεις, διότι το αρχικό καθεστώς τέθηκε σε εφαρμογή πριν τεθεί σε ισχύ η Συνθήκη στη Φινλανδία, ακόμα πριν την 1η Ιανουαρίου 1994, το οποίο σημαίνει ότι δεν εφαρμόζεται στην προκειμένη περίπτωση το άρθρο 172 παράγραφος 5 της πράξης προσχώρησης της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας.

(101) Εντούτοις, η Επιτροπή πρέπει επίσης να εκτιμήσει αν υπήρξαν ουσιαστικές τροποποιήσεις αυτών των μέτρων από την 1η Ιανουαρίου 1994.

(102) Οι περιφερειακές αρχές επέφεραν τουλάχιστον τρεις τροποποιήσεις στο καθεστώς ενισχύσεων μετά την 1η Ιανουαρίου 1994 (με τους περιφερειακούς νόμους 1994:29, 1996:56 και 2002:23) και πριν τη χορήγηση της πρώτης εγγύησης, στις 14 Αυγούστου 2003. Οι τροποποιήσεις αυτές προέβλεπαν ουσιαστική αύξηση του προϋπολογισμού του καθεστώτος, δηλαδή αύξηση του συνολικού ποσού των εγγυήσεων που θα μπορούσαν να χορηγηθούν ανά πάσα στιγμή. Εφόσον η παρούσα υπόθεση αφορά τη χορήγηση εγγύησης δανείου, πρέπει να εκτιμηθεί αν οι τροποποιήσεις που αφορούν τον προϋπολογισμό του καθεστώτος, οι οποίες επήλθαν πριν τη λήψη των υπό εξέταση μέτρων, πρέπει να θεωρηθούν ουσιαστικές και αποσπασίμες από το υφιστάμενο καθεστώς.

(103) Όπως αναφέρθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004, οι αυξήσεις σε ποσοστό άνω του 20 % συνιστούν τροποποίηση ενός υφισταμένου καθεστώτος ενισχύσεων. Δύο από τις προαναφερόμενες τροποποιήσεις⁽³²⁾ αύξησαν τον αρχικό προϋπολογισμό του καθεστώτος κατά 50 % και 150 % αντίστοιχα. Αυτές οι αυξήσεις του προϋπολογισμού αποτελούν ουσιαστικές μεταβολές του καθεστώτος οι οποίες ουδέποτε κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή.

⁽³⁰⁾ Landskapslag om landskapsgarantier för industrier och andra näringsgrenar, ÅFS 1966:14.

⁽³¹⁾ Ο νόμος καλύπτει επίσης ορισμένα δάνεια (ανακοίνωση της Επιτροπής).

⁽³²⁾ Με την τροποποίηση της 3ης Μαρτίου 1994 ο προϋπολογισμός αυξήθηκε από 20 εκατ. FIM σε 30 εκατ. FIM, ενώ με την τροποποίηση της 16ης Φεβρουαρίου 1996 αυξήθηκε από 30 εκατ. FIM σε 50 εκατ. FIM.

(104) Η επίπτωση αυτών των ουσιαστικών μεταβολών δεν μπορεί να θεωρηθεί αποσπασίμη από το εικαζόμενο καθεστώς, με αποτέλεσμα το καθεστώς να συνιστά εξ ολοκλήρου νέα ενίσχυση. Πράγματι, το αρχικό καθεστώς ενισχύσεων περιοριζόταν μόνο όσον αφορά το συνολικό ποσό των εγγυήσεων που θα μπορούσαν να είναι εκκρεμείς ανά πάσα στιγμή. Με αυτή την ειδική διάταξη, μια πολύ σημαντική αύξηση του προϋπολογισμού (ακόμη και χωρίς καμία άλλη τροποποίηση του καθεστώτος) άπτεται του πυρήνα των ισχυουσών διατάξεων.

(105) Επιπλέον, η Επιτροπή επισημαίνει ότι από τα έγγραφα που υπέβαλε η Φινλανδία δεν συνάγεται ότι η νομική βάση αυτών των εγγυήσεων ήταν το εικαζόμενο καθεστώς εγγυήσεων.

(106) Κατά συνέπεια, οι εγγυήσεις που καλύπτονται από την παρούσα απόφαση πρέπει να θεωρηθούν νέα ενίσχυση. Δεδομένου ότι η ενίσχυση τέθηκε σε εφαρμογή χωρίς την προηγούμενη έγκριση της Επιτροπής, όπως απαιτεί το άρθρο 108 της ΣΛΕΕ, είναι παράνομη.

6.2. ΤΟ ΕΙΚΑΖΟΜΕΝΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΜΕΤΟΧΩΝ (93-079)

(107) Οι εθνικοί κανόνες που διέπουν αυτό το εικαζόμενο καθεστώς δηλώθηκαν στην Εποπεύουσα Αρχή ως καθεστώς ενισχύσεων για εγγραφή στο κεφάλαιο. Βάσει των εγγράφων που υποβλήθηκαν την περίοδο εκείνη, ο «ετήσιος προϋπολογισμός για το Åland» δηλώθηκε ως εθνική νομική βάση. Κάτω από τον τίτλο «Ανώτατη επιτρεπόμενη ένταση ενίσχυσης που [...] μπορεί να ληφθεί για οποιοδήποτε επενδυτικό σχέδιο», η Φινλανδία δήλωσε «30 %». Επιπλέον, στον τίτλο «Προϋπολογισμός/έξοδα», η Φινλανδία ανέφερε προϋπολογισμούς για τα έτη 1992 έως 1994, αλλά άφησε κενό κάτω από τον τίτλο «Εκτίμηση συνολικού προϋπολογισμού για το σύνολο της περιόδου προγραμματισμού του συστήματος».

(108) Κατά τη διάρκεια της έρευνας, η Φινλανδία εξήγησε ότι η επίσημη νομική βάση του συστήματος είναι ο νόμος για την αυτονομία του Åland (1144/1991), ο οποίος ψηφίστηκε το 1991. Σύμφωνα με το τμήμα 18(22), οι τοπικές αρχές του Åland έχουν «γενικές εξουσίες» να λαμβάνουν διάφορα είδη μέτρων που εστιάζονται στην προώθηση της οικονομίας του Åland. Οι εξουσίες αυτές εφαρμόζονται (π.χ. μέσω δανείων, εισφορών κεφαλαίου, εγγυήσεων) με προβλέψεις στον ετήσιο γενικό προϋπολογισμό της TK.

(109) Η Επιτροπή επισημαίνει τα ακόλουθα:

(110) Ανεξάρτητα από το γεγονός ότι η Φινλανδία μπορεί να χαρακτηρίζει τις εξουσίες των τοπικών αρχών να παρέχουν παρόμοιες εισφορές κεφαλαίου (στο πλαίσιο των γενικών εξουσιών που τους έχουν παραχωρηθεί με το νόμο περί αυτονομίας) ως «καθεστώς», η Επιτροπή πρέπει να επαληθεύσει αν οι διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας για τον καθορισμό αυτών των εξουσιών πληρούν τον ορισμό ενός «καθε-

στώτος» βάσει του άρθρου 1 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999. Φαίνεται από αυτή την άποψη ότι η νομική βάση [τμήμα 18(22) του νόμου 1144/1991] αποτελείται από κανόνες που αφορούν την κατανομή εξουσιών μεταξύ των διαφόρων αρχών εντός της φινλανδικής έννομης τάξης και ότι δεν πληρούν τις απαιτήσεις για να χαρακτηριστούν καθεστώς ενισχύσεων (το οποίο ορίζεται μεταξύ άλλων ως «... μια πράξη βάσει της οποίας, χωρίς να απαιτείται η εφαρμογή περαιτέρω μέτρων, μπορεί να χορηγούνται μεμονωμένες ενισχύσεις ...»). Κάθε διάθεση κεφαλαίου σε ένα μεμονωμένο δικαιούχο θα απαιτούσε πρώτα πίστωση στον ετήσιο προϋπολογισμό της TK (που ψηφίζεται από την περιφερειακή συνέλευση του Åland κατά τη διακριτική ευχέρειά της) και, στη συνέχεια, την εφαρμογή των αποφάσεων που λαμβάνει η TK. Φαίνεται, λοιπόν, ότι οι εισφορές κεφαλαίου που πραγματοποιήθηκαν βάσει αυτών των εξουσιών πρέπει να θεωρηθούν ως διαδοχικές ατομικές αποφάσεις και όχι ως καθεστώς ενισχύσεων.

(111) Σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι το υπό εξέταση καθεστώς αφορούσε μόνο τα έτη 1992 έως 1994, εφόσον δεν δόθηκε καμία άλλη πληροφορία για τον τίτλο «προϋπολογισμός/έξοδα», μολονότι η νομική βάση ήταν ο «ετήσιος προϋπολογισμός για το Åland».

(112) Τέλος, η Επιτροπή τονίζει ότι η Φινλανδία είχε δηλώσει ότι η ανώτατη ένταση ενίσχυσης που θα μπορούσε να «ληφθεί για ένα μεμονωμένο έργο» ήταν 30 %. Σε κάθε περίπτωση, αυτό σημαίνει αναγκαστικά ότι οι εισφορές κεφαλαίου βάσει αυτού του εικαζόμενου καθεστώτος θα χρησιμοποιούνταν μαζί με σημαντικές ιδιωτικές συνεισφορές (τουλάχιστον κατά 70 %) σε «επενδυτικά σχέδια» που αποσκοπούν στην προώθηση των στόχων του εικαζόμενου καθεστώτος, όπως «τουρισμός, βιομηχανία, E & A». Οι αυξήσεις κεφαλαίου που εξετάζονται στην παρούσα απόφαση δεν πληρούν αυτόν τον επίσημο όρο και δεν είναι, συνεπώς, δυνατό να καλύπτονται από τις εθνικές νομικές διατάξεις οι οποίες υποβλήθηκαν στην Εποπεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ, ανεξάρτητα αν τα μέτρα αυτά συνιστούσαν καθαυτό καθεστώς ενισχύσεων και, σε αυτή την περίπτωση, εάν εφαρμόζονταν μετά το 1994.

(113) Κατά συνέπεια, η κρατική ενίσχυση που χορηγήθηκε υπό μορφή αυξήσεων κεφαλαίου στην ΑΙ συνιστά νέα ενίσχυση. Εφόσον η ενίσχυση τέθηκε σε εφαρμογή χωρίς την προηγούμενη έγκριση της Επιτροπής, όπως απαιτεί το άρθρο 108 της ΣΛΕΕ, είναι παράνομη.

6.3. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ

(114) Πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι τα δύο μέτρα που έλαβε η TK προς όφελος της ΑΙ ακυρώθηκαν πρόσφατα από εθνικό φινλανδικό δικαστήριο. Τα μέτρα είναι i) η αύξηση κεφαλαίου C-XI που καταβλήθηκε στην ΑΙ το 2007 (βλέπε παρατήρηση στην αιτιολογική σκέψη 16 ανωτέρω) και ii) η εγγύηση δανείου του 2006 που δεν τέθηκε ποτέ σε εφαρμογή. Με απόφαση της 6ης Απριλίου 2011, το Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο έκρινε αν οι αποφάσεις της TK ήταν σύμφωνες με τις εθνικό δικαστήριο δικαιο. Εντούτοις, στην

απόφαση αυτή, το Δικαστήριο εκτίμησε επίσης αν υπήρχαν επαρκείς ενδείξεις ότι τα μέτρα συνιστούσαν κρατική ενίσχυση, από την άποψη ότι οι τοπικές αρχές έπρεπε να τα είχαν κοινοποιήσει στην Επιτροπή πριν τα θέσουν σε εφαρμογή. Το Δικαστήριο έκρινε ότι, εκ πρώτης όψεως, πληρούνται όλα τα κριτήρια κρατικής ενίσχυσης. Το Δικαστήριο ανέλυσε επίσης τον ισχυρισμό της Φινλανδίας ότι τα μέτρα, εάν πράγματι συνιστούσαν κρατική ενίσχυση, έπρεπε να καλύπτονται από εθνικές διατάξεις που εφαρμόζονταν πριν από την προσχώρηση και, κατά συνέπεια, να αποτελούν «υφιστάμενη ενίσχυση». Με αυτό τον τρόπο, το Δικαστήριο εξέτασε σε βάθος τις εθνικές διατάξεις και διαπίστωσε ότι, ανεξάρτητα από το αν οι κανόνες αυτοί ισοδυναμούσαν με αυθεντικά καθεστώτα κρατικής ενίσχυσης ή όχι, οι αποφάσεις των τοπικών αρχών δεν ήταν σύμφωνες με την επίσημη απαίτηση βάσει των εθνικών διατάξεων, κυρίως για τους λόγους που παρέθεσε προηγουμένως η Επιτροπή. Συνεπώς, τα συμπεράσματα του εθνικού Ανώτατου Διοικητικού Δικαστηρίου είναι σύμφωνα με το συμπέρασμα της Επιτροπής ότι η υπό εξέταση εισφορά κεφαλαίου C-XI ενέχει στοιχεία νέας κρατικής ενίσχυσης. Το Ανώτατο Δικαστήριο κατέληξε στο ίδιο συμπέρασμα αναφορικά με την εγγύηση δανείου του 2006. Επειδή η εγγύηση δεν τέθηκε ποτέ σε εφαρμογή, δεν εκτιμήθηκε στην παρούσα απόφαση.

7. ΤΟ ΣΥΜΒΙΒΑΣΙΜΟ

- (115) Η Φινλανδία ισχυρίστηκε σε γενικές γραμμές ότι τα μέτρα, εάν κριθεί ότι συνιστούν νέα κρατική ενίσχυση, είναι παρ' όλα αυτά συμβιβάσιμα με την εσωτερική αγορά, διότι σκοπός των δραστηριοτήτων της ΑΙ, οι οποίες χρηματοδοτήθηκαν από την ενίσχυση, ήταν να διευκολυνθεί η ανάπτυξη της περιοχής και να δημιουργηθούν νέες θέσεις απασχόλησης.
- (116) Η κρατική ενίσχυση, μολονότι καταρχήν απαγορεύεται, θεωρείται παρ' όλα αυτά συμβιβάσιμη με την εσωτερική αγορά στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 107 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ και μπορεί να θεωρηθούν συμβιβάσιμες, εάν χρησιμοποιούνται για την επίτευξη των στόχων του άρθρου 107 παράγραφος 3. Ο μόνος λόγος συμβιβάσιμου που μπορεί να ληφθεί υπόψη στην παρούσα περίπτωση είναι αυτός του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της ΣΛΕΕ, που επιτρέπει να προωδηθεί η ενίσχυση την οικονομική ανάπτυξη περιοχών στις οποίες το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθιστα χαμηλό ή στις οποίες επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση, ή το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ, το οποίο προβλέπει ότι η κρατική ενίσχυση μπορεί να επιτρέπεται για την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων τομέων οικονομικής δραστηριότητας.
- (117) Βάσει των κανόνων για τις περιφερειακές ενισχύσεις που εφαρμόζονταν στη Φινλανδία εκείνη την περίοδο (χάρτες περιφερειακών ενισχύσεων 2000-2006 και 2007-2013), η πόλη Mariehamn στην οποία βρίσκεται το έργο iTiden δεν ήταν σε καμία περίπτωση επιλέξιμη για παρόμοια ενίσχυση. Αυτό σημαίνει ότι, ακόμη και αν θεωρηθεί ότι η ενίσχυση χορηγήθηκε για εκείνο το έργο, δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί συμβιβάσιμη. Επιπλέον, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η Φινλανδία δεν απέδειξε ότι ικανοποιείται κάποιος από τους όρους συμβατότητας βάσει των κανόνων για τις περιφερειακές ενισχύσεις (όσον αφορά π.χ. τη μορφή της ενίσχυσης, τις επιλέξιμες δαπάνες ή τις ανώτατες εντάσεις ενίσχυσης).

- (118) Η ενίσχυση δεν μπορεί να θεωρηθεί συμβιβάσιμη ούτε με την εσωτερική αγορά βάσει άλλων κατευθυντήριων γραμμών και ανακοινώσεων της Επιτροπής σχετικών με την εφαρμογή του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ ή απευθείας βάσει του εν λόγω άρθρου. Οι φινλανδικές αρχές δεν παρέθεσαν κανένα συγκεκριμένο επιχείρημα ή αποδεικτικό στοιχείο που να επιτρέπει στην Επιτροπή να εγκρίνει τα εν λόγω μέτρα ως συμβιβάσιμα βάσει άλλης διάταξης της ΣΛΕΕ.

8. ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

8.1. ΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ

- (119) Το άρθρο 14 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 προβλέπει ότι «σε περίπτωση αρνητικής απόφασης για υπόθεση παράνομων ενισχύσεων, η Επιτροπή αποφασίζει την εκ μέρους του οικείου κράτους μέλους λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την ανάκτηση της ενίσχυσης από τον δικαιούχο [...]. Η Επιτροπή δεν απαιτεί ανάκτηση της ενίσχυσης, εάν αυτό αντικείται σε κάποια γενική αρχή του κοινοτικού δικαίου». Είναι, συνεπώς, φυσικό επακόλουθο να ανακτηθούν τα ποσά που συνιστούν παράνομη κρατική ενίσχυση προς την ΑΙ.
- (120) Η Φινλανδία ισχυρίστηκε, ωστόσο, ότι η Επιτροπή πρέπει να μην διατάξει την ανάκτηση στην παρούσα περίπτωση, διότι η Φινλανδία είχε δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ότι η ενίσχυση ήταν νόμιμη βάσει των εικαζόμενων καθεστώτων ενισχύσεων πριν την προσχώρηση και ότι η ανάκτηση θα ήταν αντίθετη με μια αρχή του κοινοτικού δικαίου. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η Φινλανδία διατύπωσε επίμονα το επιχείρημα της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης μόνο όσον αφορά την ΤΚ. Δεν διατυπώθηκε ρητά επιχείρημα δικαιολογημένης εμπιστοσύνης για λογαριασμό του δικαιούχου.
- (121) Σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή δεν μπορεί να αποδεχθεί αυτό το επιχείρημα.
- (122) Όσον αφορά τις αυξήσεις κεφαλαίου, η Επιτροπή απέδειξε ήδη ότι, ανεξάρτητα από το τι θα είχε λόγο να πιστεύει η ΑΙ ή οιοσδήποτε άλλος σχετικά με το νομικό καθεστώς του εικαζόμενου συστήματος εγγραφής σε μετοχές σε σχέση με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, αυτές δεν πληρούσαν ούτε τους επίσημους όρους του υπό εξέταση καθεστώτος, όπως αυτό είχε κοινοποιηθεί στην ΕΑΕ. Δεν είναι, συνεπώς, δυνατό να προβάλλεται το επιχείρημα ότι η ΑΙ μπορούσε να ωφεληθεί από το ευεργέτημα της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης στη νομιμότητα των αυξήσεων κεφαλαίου, εφόσον αυτές δεν θα μπορούσαν να καλυφθούν από τις εθνικές διατάξεις για τις οποίες η Φινλανδία ισχυρίζεται ότι είχε δικαιολογημένη εμπιστοσύνη.
- (123) Όσον αφορά τις εγγυήσεις δανείων, η Επιτροπή απέδειξε ότι το καθεστώς εγγυήσεων τροποποιήθηκε ουσιαστικά ακόμη και πριν τη χορήγηση των εγγυήσεων που εξετάζονται στην παρούσα απόφαση. Οι τροποποιήσεις αυτές, που πραγματοποιήθηκαν από τις αρχές του Åland δεν κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή. Συνεπώς, κάθε νέα εγγύηση που χορηγήθηκε βάσει των εθνικών κανόνων που αποτελούσαν το αρχικό καθεστώς πρέπει να θεωρηθεί νέα ενίσχυση. Κατά πάγια νομολογία, κανένας δικαιούχος ενίσχυσης δεν μπορεί

- να έχει εύλογη προσδοκία ότι είναι νόμιμη μια ενίσχυση η οποία θα έπρεπε να είχε κοινοποιηθεί στην Επιτροπή βάσει του άρθρου 108 της ΣΛΕΕ αλλά δεν κοινοποιήθηκε⁽³³⁾.
- (124) Εν ολίγοις, τόσο οι εγγυήσεις όσο και οι αυξήσεις κεφαλαίου συνιστούν νέα κρατική ενίσχυση η οποία θα έπρεπε να είχε κοινοποιηθεί στην Επιτροπή πριν την εφαρμογή της.
- (125) Κατά πάγια νομολογία⁽³⁴⁾, ένα κράτος μέλος οι αρχές του οποίου έχουν χορηγήσει ενίσχυση κατά παράβαση των διαδικαστικών κανόνων που ορίζονται στο άρθρο 108 της ΣΛΕΕ δεν μπορεί να επικαλείται τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των δικαιούχων της ενίσχυσης για να δικαιολογήσει τη μη συμμόρφωση με την υποχρέωση να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή της απόφασης της Επιτροπής που δίνει εντολή να ανακτηθεί η ενίσχυση. Εάν οι εθνικές αρχές μπορούσαν να εμμένουν στην παράνομη συμπεριφορά τους, θα ακύρωναν πλήρως τα άρθρα 107 και 108 της ΣΛΕΕ και θα καταστούσαν αναποτελεσματικές τις αποφάσεις που λαμβάνει η Επιτροπή βάσει αυτών των αποφάσεων.
- (126) Η ίδια αρχή πρέπει αναγκαστικά να εφαρμόζεται όταν οι εθνικές αρχές ισχυρίζονται ότι είχαν οι ίδιες δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ως προς τη νομιμότητα των μέτρων, αλλά δεν τις κοινοποίησαν στην Επιτροπή, μολονότι τα μέτρα συνιστούσαν νέα ενίσχυση⁽³⁵⁾.
- (127) Παρομοίως, όσον αφορά τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη της ΑΙ, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, κατά πάγια νομολογία, εφόσον βάσει του άρθρου 108 της ΣΛΕΕ η Επιτροπή ασκεί υποχρεωτική εποπτεία στις κρατικές ενισχύσεις, οι επιχειρήσεις στις οποίες έχει χορηγηθεί ενίσχυση δεν μπορούν, καταρχήν, να επικαλούνται δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ότι η ενίσχυση είναι νόμιμη, εκτός εάν αυτή χορηγείται σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο. Ένας συνετός επιχειρηματίας πρέπει να είναι σε θέση να γνωρίζει αν ακολουθείται η διαδικασία⁽³⁶⁾.
- (128) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι καμία επιχείρηση δεν βρισκόταν σε πλεονεκτικότερη θέση από την ΑΙ να γνωρίζει τις ενέργειες της TK σχετικά με τα εξεταζόμενα καθεστώτα ενισχύσεων, εφόσον η TK είναι ο κύριος μέτοχος και εκπροσωπείται στο διοικητικό συμβούλιο της ΑΙ με πρόσωπα τα οποία είναι επίσης μέλη του εκτελεστικού οργάνου της ΚΠ. Το επιχείρημα αυτό επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι, όπως αποδείχθηκε προηγουμένως για τις αυξήσεις κεφαλαίου, οι αντιπρόσωποι της ΑΙ και της TK αντάλλασσαν συχνά πληροφορίες. Κατά συνέπεια, ακόμη και αν οι φινλανδικές αρχές δεν είχαν εκφράσει ρητά το επιχείρημα της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης για λογαριασμό του δικαιούχου της ενίσχυσης, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ΑΙ δεν μπορεί να επικαλεστεί καμία δικαιολογημένη εμπιστοσύνη στην παρούσα περίπτωση.
- (129) Τέλος, η Επιτροπή δεν έδωσε ποτέ ούτε στη Φινλανδία ούτε στον δικαιούχο της ενίσχυσης καμία συγκεκριμένη διαβεβαίωση ότι το υπό εξέταση μέτρο δεν ήταν κρατική ενίσχυση ή θα ήταν συμβιβάσιμη ενίσχυση, γεγονός που θα μπορούσε να δημιουργήσει δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ως προς αυτό⁽³⁷⁾.
- (130) Η Φινλανδία ισχυρίστηκε επίσης ότι, σε περίπτωση ανάκτησης ενίσχυσης που χορηγείται μέσω αυξήσεων κεφαλαίου, το στοιχείο της ενίσχυσης δεν πρέπει κατ' ανάγκη να είναι το συνολικό ποσό του χορηγηθέντος κεφαλαίου, αλλά μάλλον (κατ' αναλογία προς τον υπολογισμό του στοιχείου της ενίσχυσης που ενέχουν οι εγγυήσεις) το κόστος που θα συνεπαγόταν για την ΑΙ η εξεύρεση εναλλακτικής επένδυσης στις αγορές. Ως προς αυτό, η Φινλανδία ισχυρίστηκε ότι το κόστος μιας εναλλακτικής χρηματοδότησης θα μπορούσε να προσδιοριστεί με αναφορά στην αναμενόμενη απόδοση της ενίσχυσης του 7 % για τα κτιριακά συγκροτήματα γραφείων, όπως ορίστηκε στην έκθεση της KPMG.
- (131) Η Επιτροπή δεν μπορεί να αποδεχθεί αυτή την άποψη.
- (132) Είναι ασφαλώς σωστό, ως γενική παρατήρηση, ότι η κρατική ενίσχυση σε μια συγκεκριμένη περίπτωση συνίσταται στη διαφορά ανάμεσα στο πλεονέκτημα (με μορφή χρηματοδότησης) το οποίο πράγματι έχει αποκομίσει η επιχείρηση από κρατικούς πόρους και σε αυτό που θα μπορούσε να αποκτήσει στις χρηματαγορές. Κατά συνέπεια, «με την επιστροφή της ενίσχυσης, ο δικαιούχος χάνει το πλεονέκτημα που απολάμβανε στην αγορά έναντι των ανταγωνιστών του και επανέρχεται η προτέρα κατάσταση»⁽³⁸⁾.
- (133) Κάθε επενδυτής που είτε χορηγεί πίστωση είτε αποκτά συμμετοχή στο κεφάλαιο μιας επιχείρησης επιδιώκει απόδοση της επένδυσής του ανάλογη προς τον κίνδυνο που αναλαμβάνει.
- (134) Όταν η ενίσχυση χορηγείται υπό μορφή πίστωσης με κόστος χαμηλότερο από το κόστος της αγοράς (το οποίο συμβαίνει στην περίπτωση ενός εγγυημένου δανείου, όταν το συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος είναι χαμηλότερο από το επιτόκιο των δανείων στην αγορά) σε μια επιχείρηση η οποία δεν είναι αποκλεισμένη από τα δάνεια της αγοράς και η οποία θα μπορούσε, εναλλακτικά προς την ενίσχυση να λάβει δάνειο με το επιτόκιο της αγοράς, είναι σαφές ότι ο επανωρθωτικός σκοπός της ανάκτησης μπορεί να επιτευχθεί με το να υποχρεωθεί η επιχείρηση να επιστρέψει τη διαφορά (εντόκως), και με τον τρόπο αυτό τηρείται η ίση μεταχειρίσιμη της με τους ανταγωνιστές της.
- (135) Η κατάσταση είναι διαφορετική για τις επενδύσεις σε ίδια κεφάλαια. Η απόδοση σε αυτή την περίπτωση δεν εξαρτάται από την προθυμία της επιχείρησης να πληρώσει (όπως στην περίπτωση ενός δανείου), αλλά είναι εξ ολοκλήρου παράγοντας της εσωτερικής αποδοτικότητας του επιχειρηματικού μοντέλου της επιχείρησης. Εάν ο ιδιώτης επενδυτής δεν

⁽³³⁾ Βλέπε υπόθεση C-24/95 *Land Rheinland-Pfalz v Alcan Deutschland GmbH*, απόφαση της 20.3.1997, [1997] Συλλογή I-1591, σκέψη 49.

⁽³⁴⁾ *Ibidem*, σκέψη 17· βλέπε επίσης συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-465/09P *Diputación Foral de Vizcaya κατά Επιτροπής* και C-470/09P *Territorio Histórico de Vizcaya και λοιποί κατά Επιτροπής*, απόφαση της 9.6.2011, σκέψη 151, δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί.

⁽³⁵⁾ Βλέπε υποσημείωση 34.

⁽³⁶⁾ Υπόθεση C-5/89 *Γερμανία κατά Επιτροπής* [1990] Συλλογή I-3437, σκέψη 14.

⁽³⁷⁾ Συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-427/04 και T-15/05 *Γαλλία και France Télécom κατά Επιτροπής* [2009] Συλλογή II-4315, σκέψη 261.

⁽³⁸⁾ Υπόθεση C-348/93 *Επιτροπή κατά Ιταλίας* [1995] Συλλογή I-673, σκέψη 27.

πιστεύει ότι η επιχείρηση θα ανταμείψει ικανοποιητικά τον κίνδυνο τον οποίο αναλαμβάνει, δεν θα πραγματοποιήσει την επένδυση, αλλά θα επενδύσει τα χρήματά του αλλού. Με άλλα λόγια, η Επιτροπή δεν μπορεί να δεχθεί ότι η επιχείρηση θα μπορούσε να εξασφαλίσει το ίδιο χρηματικό ποσό στη χρηματαγορά για την αύξηση του κεφαλαίου της προσφέροντας υψηλότερη αμοιβή, διότι η προσδοκώμενη αποδοτικότητα της δεν της επέτρεψε να προσφέρει αυτή την υψηλότερη αμοιβή σε κανέναν επενδυτή σε ίδια κεφάλαια. Το αντιπαράδειγμα, δηλαδή η κατάσταση χωρίς ενίσχυση την οποία προτίθεται να αποκαταστήσει η ανάκτηση της ενίσχυσης, είναι ότι δεν θα υπήρχε καμία επένδυση κεφαλαίου. Κατά συνέπεια, η προς ανάκτηση ενίσχυση είναι το συνολικό ποσό των αυξήσεων κεφαλαίου.

- (136) Η Επιτροπή δεν μπορεί, κατά συνέπεια, να αποδεχθεί την άποψη της Φινλανδίας όσον αφορά το στοιχείο της ενίσχυσης στις αυξήσεις κεφαλαίου

8.2. ΤΟ ΠΡΟΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΠΟΣΟ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

- (137) Κατά συνέπεια, η παράνομη και μη συμβιβάσιμη ενίσχυση που έχει εντοπιστεί από την Επιτροπή και την οποία οφείλει να ανακτήσει η Φινλανδία είναι η ακόλουθη:

- (138) Αυξήσεις κεφαλαίου:

- α) Αύξηση κεφαλαίου C-IV: 353 199,00 ευρώ. Η ενίσχυση αυτή χορηγήθηκε στην ΑΙ στις 20 Ιουλίου 2001.
- β) Αύξηση κεφαλαίου C-V: 599 933,78 ευρώ. Η ενίσχυση αυτή χορηγήθηκε στην ΑΙ στις 15 Αυγούστου 2002.
- γ) Αύξηση κεφαλαίου C-VI: 799 911,64 ευρώ. Η ενίσχυση αυτή χορηγήθηκε στην ΑΙ στις 13 Μαρτίου 2003.
- δ) Αύξηση κεφαλαίου C-VII: 515 165,97 ευρώ. Η ενίσχυση αυτή χορηγήθηκε στην ΑΙ στις 6 Μαΐου 2004.
- ε) Αύξηση κεφαλαίου C-VIII: 669 896,95 ευρώ. Η ενίσχυση αυτή χορηγήθηκε στην ΑΙ στις 30 Σεπτεμβρίου 2004.
- στ) Αύξηση κεφαλαίου C-IX: 199 977,91 ευρώ. Η ενίσχυση αυτή χορηγήθηκε στην ΑΙ στις 16 Ιουνίου 2005.
- ζ) Αύξηση κεφαλαίου C-X: 234 961,43 ευρώ. Η ενίσχυση αυτή χορηγήθηκε στην ΑΙ στις 16 Ιουνίου 2005.
- η) Αύξηση κεφαλαίου C-XI: 1 379 998,95 ευρώ. Η ενίσχυση αυτή χορηγήθηκε στην ΑΙ στις 15 Φεβρουαρίου 2007.

- (139) Εγγυήσεις δανείου: το στοιχείο της ενίσχυσης για όλες τις εγγυήσεις λογίζεται ως η διαφορά ανάμεσα, αφενός, στο

επιτόκιο αναφοράς που εφαρμόστηκε ως σημείο σύγκρισης για το δανειακό κόστος με το οποίο θα επιβαρυνόταν μια επιχείρηση συγκρίσιμης χρηματοοικονομικής ισχύος με αυτήν της ΑΙ, χωρίς την εγγύηση και, αφετέρου, στο επιτόκιο που λαμβάνεται με την κρατική ενίσχυση μετά από προμήθειες που καταβάλλονται, σύμφωνα με το τμήμα 4.2 της ανακοίνωσης περί εγγυήσεων (όπως εξηγείται διεξοδικά στις αιτιολογικές σκέψεις 66 έως 80).

- α) Όσον αφορά την εγγύηση G-I, το στοιχείο της ενίσχυσης αποτελείται από τη διαφορά μεταξύ του επιτοκίου αναφοράς για δάνειο σε επιχείρηση της κατηγορίας βαθμολογίας «χαμηλή (B)» και με συνήθη εξασφάλιση και στο συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος του δανείου που καλύπτεται από την εγγύηση (θεωρείται ως οι προμήθειες που καταβάλλονται για την εγγύηση συν το επιτόκιο του δανείου). Η ενίσχυση αυτή τέθηκε στη διάθεση της ΑΙ στις 9 Οκτωβρίου 2003 (όπως εξηγείται στις αιτιολογικές σκέψεις 81 και 82). Από το ποσό αυτό αφαιρείται η εφάπαξ προμήθεια εγγύησης ύψους 19 500 ευρώ ⁽³⁹⁾.

- β) Όσον αφορά την εγγύηση G-II, το στοιχείο της ενίσχυσης αποτελείται από τη διαφορά μεταξύ του επιτοκίου αναφοράς για δάνειο σε επιχείρηση της κατηγορίας βαθμολογίας «χαμηλή (B)» και με συνήθη εξασφάλιση και στο συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος του δανείου που καλύπτεται από την εγγύηση (θεωρείται ως οι προμήθειες που καταβάλλονται για την εγγύηση συν το επιτόκιο του δανείου). Η ενίσχυση αυτή τέθηκε στη διάθεση της ΑΙ στις 2 Νοεμβρίου 2004. Από το ποσό αυτό αφαιρείται η εφάπαξ προμήθεια εγγύησης ύψους 2 900 ευρώ ⁽⁴⁰⁾.

- γ) Όσον αφορά την εγγύηση G-III, το στοιχείο της ενίσχυσης αποτελείται από τη διαφορά μεταξύ του επιτοκίου αναφοράς για δάνειο σε επιχείρηση της κατηγορίας βαθμολογίας «χαμηλή (B)» και με συνήθη εξασφάλιση και στο συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος του δανείου που καλύπτεται από την εγγύηση (θεωρείται ως οι προμήθειες που καταβάλλονται για την εγγύηση συν το επιτόκιο του δανείου). Η ενίσχυση αυτή τέθηκε στη διάθεση της ΑΙ στις 13 Δεκεμβρίου 2005. Από το ποσό αυτό αφαιρείται η εφάπαξ προμήθεια εγγύησης ύψους 6 500 ευρώ ⁽⁴¹⁾.

- (140) Το ακριβές ποσό της ενίσχυσης που πρέπει να ανακτηθεί θα καθοριστεί από τις φινλανδικές αρχές σε συνεργασία με την Επιτροπή, στο πλαίσιο της διαδικασίας ανάκτησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία που περιγράφεται στις αιτιολογικές σκέψεις 138 και 139 ανωτέρω. Στο ποσό της ενίσχυσης που θα καθοριστεί προστίθεται τόκος από την ημερομηνία διάθεσης της ενίσχυσης στον δικαιούχο μέχρι την ημερομηνία της ανάκτησής της. Η Επιτροπή καλεί τις φινλανδικές αρχές, σύμφωνα με την υποχρέωση ειλικρινούς συνεργασίας τους, να συνεργαστούν μαζί της για να καθορίσουν το προς ανάκτηση ακριβές ποσό της ενίσχυσης,

⁽³⁹⁾ Βλέπε αιτιολογική σκέψη 81 και υποσημείωση 25.

⁽⁴⁰⁾ Βλέπε αιτιολογική σκέψη 83 και υποσημείωση 26.

⁽⁴¹⁾ Βλέπε αιτιολογική σκέψη 85 και υποσημείωση 27.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η αύξηση κεφαλαίου με ποσό 84 094,39 ευρώ που χορήγησε η Φινλανδία στην Ålands Industrihus AB στις 18 Ιουνίου 1997 δεν συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 2

Τα μέτρα κρατικής ενίσχυσης που παρατίθενται στο τμήμα 8.2 της παρούσας απόφασης και χορηγήθηκαν παράνομα από τη Φινλανδία, κατά παράβαση του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην Ålands Industrihus AB είναι ασυμβίβαστα με την εσωτερική αγορά.

Άρθρο 3

1. Η Φινλανδία οφείλει να ανακτήσει την αναφερόμενη στο άρθρο 2 κρατική ενίσχυση από τον δικαιούχο.

2. Τα προς ανάκτηση ποσά βαρύνονται με τόκους από την ημερομηνία κατά την οποία τέθηκαν στη διάθεση του δικαιούχου μέχρι την ημερομηνία της πραγματικής ανάκτησής τους.

3. Οι τόκοι υπολογίζονται με τη μέθοδο του ανατοκισμού σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004.

4. Η Φινλανδία ακυρώνει όλες τις εκκρεμείς πληρωμές της αναφερόμενης στο άρθρο 2 ενίσχυσης από την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 4

1. Η ανάκτηση της αναφερόμενης στο άρθρο 2 ενίσχυσης είναι άμεση και πραγματική.

2. Η Φινλανδία διασφαλίζει την εφαρμογή της παρούσας απόφασης εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 5

1. Εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, η Φινλανδία υποβάλλει τα ακόλουθα στοιχεία στην Επιτροπή:

α) το συνολικό ποσό (κεφάλαιο και τόκοι ανάκτησης) που πρέπει να ανακτηθεί από τον δικαιούχο·

β) λεπτομερή περιγραφή των μέτρων που έχουν ήδη ληφθεί και αυτών που προτίθεται να λάβει για να συμμορφωθεί με την παρούσα απόφαση·

γ) έγγραφα που αποδεικνύουν ότι ο δικαιούχος έχει διαταχθεί να επιστρέψει την ενίσχυση.

2. Η Φινλανδία ενημερώνει την Επιτροπή για την πρόοδο της εφαρμογής των εθνικών μέτρων που λαμβάνονται για την εκτέλεση της παρούσας απόφασης μέχρι να ολοκληρωθεί η ανάκτηση της αναφερόμενης στο άρθρο 2 ενίσχυσης. Υποβάλλει άμεσα, κατόπιν απλής αιτήσεως της Επιτροπής, πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που έχουν ήδη ληφθεί και αυτά που προτίθεται να εφαρμόσει για να συμμορφωθεί με την παρούσα απόφαση. Παρέχει επίσης αναλυτική ενημέρωση σχετικά με τα ποσά της ενίσχυσης και τους τόκους ανάκτησης που έχουν ήδη ανακτηθεί από τον δικαιούχο.

Άρθρο 6

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Φινλανδίας.

Βρυξέλλες, 13 Ιουλίου 2011.

Για την Επιτροπή
Joaquín ALMUNIA
Αντιπρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Στοιχεία σχετικά με τα ποσά της ενίσχυσης που έχουν εισπραχθεί, τα οποία πρέπει να ανακτηθούν και έχουν ήδη ανακτηθεί.

Ταυτότητα του δικαιούχου	Συνολικό ποσό της εισπραχθείσας ενίσχυσης στο πλαίσιο του καθεστώτος (*)	Συνολικό ποσό της ενίσχυσης που πρέπει να ανακτηθεί (*) (Κεφάλαιο)	Συνολικό ποσό που έχει ήδη επιστραφεί (*)	
			Κεφάλαιο	Τόκοι ανάκτησης

(*) Σε εκατ. εθνικού νομίσματος.